2016. 3. A. 2nd. Semisteh, General.

3 (Sem-2) ASM MIL

2016

ASSAMESE

(Modern Indian Language)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (ক) ছোট আতা কোন?
- (খ) লক্ষ্মীপতি ভগৰন্তই ক'ত মহাসুখে কটাইছিল?
- (গ) লিখকে 'কুসাহিয়াল লোক' বুলি কাক অভিহিত কৰিছিল ?
- (ঘ) 'কলাঘুমটি' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।
- (৬) 'পৃথিৱীৰ মঙ্গলমলয়া' বুলি কোন শ্রেণীৰ লোকক বুজোরা হৈছে ?
- (চ) বাণীকান্ত কাকতিয়ে 'নামঘোষা'ৰ মাজেৰে প্ৰধানকৈ কেইটা ভাবৰ ধাৰা প্ৰবাহিত হোৱা বুলি কৈছে?
- (ছ) মণিৰাম দেৱানৰ সৈতে একেলগে কাক ফাঁচি দিয়া হৈছিল?

A16**/638**

(2)

২। চমু টোকা লিখা:

`__```

- (ক) বৈকুণ্ঠনাথ ভাগৰত ভট্টাচাৰ্য
- (খ) গুৰু-চৰিত কথা
- (গ) সত্যনাথ বৰা
- (ঘ) মহেশ্বৰ নেওগ
- ৩। প্ৰসঙ্গ-সঙ্গতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো তিনিছোৱা) : ৫×৩=১৫
  - (ক) .....বোলে বৰাৰ পো আৰু দিনাচাৰি আগে লাগ পালোহতে তোমাক : এ আমিও ৰামানন্দৰ মাকক বিবাহ নকৰিলোহতে : তেওঁ কৰাইচো বুলি গৃহঅন্ধকুপত প্রাণ ত্যাগ কৰা নাজাই॥
  - (খ) তেবে ভক্তিৰ বলে তান লোক বৈকুণ্ঠ পাৱে, জাক কালে কিছো কৰিতে নাপাৰে। যাক আশায় মহা মহা ৰাজাসৱো বনক জায়া আছে॥
  - (গ) কর্তব্য-পালন নিৰানন্দনাশী মহামন্ত্র। এই মন্ত্রেবে পশু-পক্ষী আদি সংসাৰৰ প্রাণীবোৰে নিৰানন্দ বিনাশ কৰে।
  - (ম) এপিনে বৰগীতৰ অন্তৰ্গত মাধৱদেৱৰ শিশুকৃষ্ণ বিষয়ক গীতবোৰ, যেনে—বাৎসল্য ৰসৰ, আনপিনে তেনে নামঘোষাৰ অন্তৰ্গত কৰুণ স্তুতিৰ গীতবোৰো দাস্যভাবৰ উৎকৰ্ষ প্ৰকাশক।

- (ঙ) সাহিত্যই জগৎ-সৌন্দৰ্যৰ ফালে আমাক বাট দেখুৱাই লৈ যায়। এই বাট দেখুৱাই লৈ যাব পৰাতেই সাহিত্যৰ সৃষ্টি-শক্তিৰ পৰিচয়।
- 8 (ক) 'গুৰু-শিষ্যৰ মণি-কাঞ্চন সংযোগ' পাঠৰ পৰা শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ জীৱনৰ কি কি কথা জনা যায়, বিৱৰি লিখা।

অথবা

- (খ) 'সংক্ষেপে কৃষ্ণলীলা' পাঠৰ আধাৰত শ্ৰীকৃষ্ণৰ জীৱনৰ বিভিন্ন যটনাৱলী আৰু তেওঁৰ মাহান্ম্য কিদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে, আলোচনা কৰা।
- ৫। (ক) 'নগঞা দ্রোহী লোকৰ চবিত্র বর্ণন' পাঠটিৰ গদ্যশৈলী সম্বন্ধে এটি টোকা প্রস্তুত কবা। ১০

অথবা

- (খ) 'সদানন্দৰ কলাঘুমটি' পাঠব আধাবত লম্বোদৰ বৰাব ব্যঙ্গাত্মক ৰচনাৰীতি সন্বন্ধে এটি আলোচনা যুগুত কৰা।
- ৬। (ক) মণিবাম দেৱানৰ পৰিচয় দিয়া। তেওঁক কিয়, ক'ত আৰু কেনেকৈ ফাঁচী দিয়া হৈছিল, বৰ্ণনা কৰা। ১০

অথবা

(খ) সাহিত্য, আৰ্ট আৰু জীৱন সম্বন্ধে মহেশ্বৰ নেওগে কি মতামত আগবঢ়াইছে, পাঠ্যপুথিৰ আলমত বিচাৰ কৰা।

$\star \star \star$

A16/638

(Continued)

•

২×8=४

A16-60*/638

3 (Sem-2) ASM MIL

3 (Sem-2) ENG

2016

١.

ENGLISH

(General)

Full Marks: 40

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

[English (Major) students shall answer Question Nos. 1, 2, 3 and 6, while other students shall answer Question Nos. 1 to 5]

- 1. (a) Critically assess Blake's treatment of the idea of innocence in the poem, The Lamb.

(b) Draw a picture of dawn at Puri as portrayed in Mahapatra's poem, Dawn at Puri.

(c) Discuss the major theme of the poem, Harlem. 10

2. (a) How does the poet describe the punishment of the girl in the poem, *Punishment*? What is the poet's reaction
 5. (a) How does the poet describe the punishment of the girl in the poet.

A16/634

2.

 (b) Give a description of the solitary reaper's song. What was its effect on the poet? 7+3=10

Or

(c) Attempt a critical appreciation of the poem, This Is a Photograph of Me.
 10

3. Answer any two of the following : $5 \times 2=10$

- (a) Examine Wole Soyinka's treatment of racism in his poem, Telephone Conversation.
- (b) What are the probable themes of the song of the solitary reaper?
- (c) What does the poet mean when he says
   "Maybe it just sags like a heavy load Or does it explode"?
- (d) How does Heaney comment on the culture and human nature of Ireland through the poem, *Punishment*?
- **4.** Answer the following as directed (any *five*) : 1×5=5
  - (a) He went to Kolkata yesterday, ____

(Add a tag question)

(Continued)

(b) Please open the door, _____

(Add a tag question)

(c) There is _____ hourly bus service on this route.

(Fill with appropriate determiner)

(d) Saswati was adjudged _____ best debater.

(Fill with appropriate determiner)

(e) I found _____ one rupee coin on the road.

(Fill with appropriate determiner)

- (f) Sudip is reading a novel.(Change into passive voice)
- (g) Let the work be done without delay. (Change into active voice)
- 5. Change the form of narration (any five) : 1×5=5
  - (a) He said, "Alas! The man is dead."
  - (b) Utpal said, "Let us play cricket."
  - (c) I asked Rishav, "What are you going to do with your old guitar?"
  - (d) Bubul asked me if I could swim.

A16**/634**

(Turn Over)

A16/634

(4)

- (e) . She told me that she wanted to go with me.
- (f) Shweta requested me to give her a glass of water.
- (g) Dev advised me not to go to the market after dark.
- 6. For English (Major) students in lieu of Question Nos. 4 and 5. Answer any one : 10
  - (a) What is the central theme of The Sleepwalkers' Ballad? Discuss.
  - (b) Critically comment on Agha Shahid Ali's treatment of loss and longing in the poem, Postcard from Kashmir.

***

• •

.

And the second se

الاستعادة من الراب المستحدة المالية المراجع المستحدة المالية. مستحد المالية المستحدة المالية المالية المالية المالية المستحدة المالية المستحدة المالية المستحدة المالية الم

A16-1**/634

3 (Sem-2) ENG

3 (Sem-2) ALT ENG

2016

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions :

1×7=7

(a) "... Yet do I fear thy nature;It is too full o' the milk of

human kindness..."

Whose 'nature' is referred to here by the speaker?

- (b) Who fled away from Scotland immediately after King Duncan's murder?
- (c) What is the third prophecy made by the witches in their second meeting with Macbeth?
- (d) What is the purpose of Mrs. Linde's visit to her friend Nora?
- (e) Name the disease Dr. Rank suffered from.
- (f) What is 'lavani'?
- (g) What does the phrase 'Bhatji Buwa' ' frequently used as a form of address, signify?

A16/635

(3)

2. Answer any *four* of the following questions :

2×4=8

- (a) "We will proceed no further in this business."
  - (i) Who said this?
  - (ii) What does the word 'business' refer to here?
- (b) Describe briefly the mental state of Lady Macbeth as depicted in the sleepwalking scene.
- (c) State briefly how Helmer justifies to Nora his decision to dismiss Krogstad from his job.
- (d) Why does Krogstad finally decide to return the 'bond' to Nora?
- (e) Why did Nana reward Ghashiram with a pearl necklace?
- **3.** Explain, with reference to the context, any three of the following : $5 \times 3 = 15$
  - (a) He's here in double trust :First, as I am his kinsman and his subject, Strong both against the deed; then,
    - as his host, Who should against his murderer shut the door,

Not bear the knife myself.

A16/635

1

• •• .

(Continued)

(b) We fail?

But screw your courage to the sticking-place, And we'll not fail. When Duncan is asleep— Whereto the rather shall his day's hard journey Soundly invite him—his two chamberlains Will I with wine and wassail so convince That memory, the warder of the brain, Shall be a fume, and the receipt of reason A limbeck only :

- (c) Whither should I fly?
  I have done no harm. But I remember now
  I am in this earthly world, where to do harm
  Is often laudable, to do good sometime
  Accounted dangerous folly. Why then, alas,
  Do I put up that womanly defense,
  To say I have done no harm?
- (d) Oh, stop pretending! Your father was just the same, always ready with fine phrases. What good would it do me if you left this world behind, as you put it? Not the slightest bit of good. He can still let it all come out, if he likes; and if he does, people might even suspect me of being an accomplice in these criminal acts of yours.
- (e) What I mean is : I passed out of Daddy's hands into yours. You arranged everything to your tastes, and I acquired the same tastes. Or I pretended to...

A16/635

٦.

(4)

I don't really know... I think it was a bit of both, sometimes one thing and sometimes the other. When I look back, it seems to me I have been living here like a beggar, from hand to mouth.

4. Answer any *three* of the following questions : 10×3=30

- (a) Discuss Ghashiram Kotwal as a revenge play.
- (b) Draw a character sketch of Ghashiram Kotwal.
- (c) Trace the growth of Nora Helmer's character from a 'doll wife' to an independent individual being.
- (d) Write a note on the theme of the play, A Doll's House.
- (e) Give a character analysis of Torvald Helmer.
- (f) Write a note on the theme of power in Macbeth.
- (g) Describe how the unchecked ambition of Macbeth and Lady Macbeth led them to their tragic destiny.

***

3 (Sem-2) HIN MIL

2016

HINDI

(Modern Indian Language)

(Hindi Katha Sahitya)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए : 1×7

1×7=7

÷

- (क) 'निर्मला' उपन्यास के रचयिता मुंशी प्रेमचंद का जन्म वाराणसी के किस गाँव में हुआ था?
- (ख) चंदर का पूरा नाम क्या था?
- (ग) ''चंदर इतना बदमाश है, उसे कोई नहीं भगाता। हम-तुम तो कोई बदमाशी भी नहीं करतीं।'' यह कथन किसका है?
- (घ) कहानीकार बंगमहिला का असली नाम क्या है?
- (ङ) 'कजाकी' कहानी किस पत्रिका में प्रकाशित हुई थी?
- (च) गाँव के लोग सिरचन को क्या समझते थे?
- (छ) कथाकार यशपाल का निधन कब हुआ था?

A16-8000/635

3 (Sem-2) ALT ENG

A16/640

(2)

2. निम्नलिखित प्रश्नों के अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए : 2×4=8

- (क) "औरतों को रूप की निन्दा जितनी अप्रिय लगती है, उससे कहीं अधिक अप्रिय पुरुषों को अपने पेट की निन्दा लगती है।" उपन्यासकार ने यह टिप्पणी किस प्रसंग में की है?^{5,1} 44
- (ख) "पर दोनों में नाते से मित्रता का ख्याल अधिक है।" पंक्ति का आशय स्पष्ट कीजिए।
- (ग) कजाकी को क्यों नौकरी से हाथ धोना पड़ा था?
- (घ) मानू किसलिए फूट-फूटकर रो रही थी?
- 3. निम्नलिखित की सप्रसंग व्याख्या कीजिए : 5×3=15
  - (क) हाय उनका सरल स्नेहशील दृदय यह आघात कैसे सह सकेगा? आह! मैं कितने भ्रम में था।

अथवा

कौन दाह करेगा, यह प्रश्न उठा। लोग इसी चिन्ता में थे कि सहसा एक बूढ़ा पथिक एक बकुचा लटकाये आकर खड़ा हो गया।

(ख) दूसरे घर में जाकर कुत्ता चूहा हो जाता है। झबरा कुत्ता उसे आते देखकर भागा। मुन्नू को अब लौट आना चाहिए था, मगर वह कुत्ता उसके लिए यमराज का दूत था।

अथवा

यह दूसरी बात है कि अब गाँव में ऐसे कामों को बेकाम का काम समझते हैं लोग—बेकाम का काम, जिसकी मजदूरी में अनाज या पैसे देने की जरूरत नहीं।

وروانية وكرر وزارت الم

(ग) सागर कहलाते हैं तो बड़े-बड़े ताल होंगे—और प्रत्येक के किनारे पर बना हुआ मंदिर कितना सुंदर दीखता होगा!

अथवा

इन लोगों की हँसी ऐसी ही होती है। हँसी में किसी के प्राण भी निकल जाएँ तो भी इन्हें दया न आवे।

 सिद्ध कीजिए कि 'निर्मला' उपन्यास 'जीवन की एक करुण कहानी' है।
 10

अथवा

तोताराम की चारित्रिक विशेषताओं को रेखांकित कीजिए।

'ताई' शीर्षक कहानी के प्रतिपाद्य को प्रस्तुत कीजिए।
 10

अथवा

कहानी के तत्त्वों की दृष्टि से 'जयदोल' कहानी की समीक्षा कीजिए।

 'आत्मा की आवाज' कहानी की कथावस्तु को अपने शब्दों में लिखिए।

अथवा

रांगेय राघव अथवा जयशंकर प्रसाद की साहित्यिक देन पर सम्यक् प्रकाश डालिए।

* * *

A16-2000/640

3 (Sem-2) HIN MIL

A16/640

(Continued)

١

3 (Sem-2) BOD MIL

2016

BODO

(Modern Indian Language)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer in Bodo

 गाहायाव होनाय सोंलुफोरखौ मोनसे सोदोब एबा सिरिसेर्जो फिन हो : 1×7=7

- (क) राखोना सोर?
- (ख) मारजित सिङा सोर?
- (ग) 'राजा ईराग्दावा' मा बाहागोनि फावथिना?
- (घ) 'राजा ईराग्दाव'नि फंबाइनि मुङा मा?
- (ङ) मारजित सिनि बिनानावनि मुङा मा?
- (च) 'सोमदोना' मा बाहागोनि फावथिना?
- (छ) 'रबीना' बबे फावथिनानि आखु?
- 2. गाहायनि सोंलुफोरखौ सुंदवै फिन : 2×4=8
  - (क) ''दानिया बुंदो सैनाय। मा खौरां दङ' नोंहा महाराजाजों।'' बे बाथ्राखौ सोर सोरनि सिगाङाव बुंदोंमोन?

A16**/740**

4

 बाथ्रा खोन्दोब आरो बाथ्रा फान्दाय बाहायनायनि सोमोन्दै बिदिन्थिर्जो फोरमायना लिर।
 10

(3)

एबा

गाहायाव होनायफोरनि जायखि-जाया मोनसेनि रनसाय लिर : 10

- (क) फरायसा आरो राजखान्थि
- (ख) बर'नि दानाय-लुनाय
- (ग) आसामनि सुबुं फोलेर
- (घ) बिजाब फरायनाय आरो बेनि गोनांथि

* * *

(2)

- (ख) ''आदा ! नों आंखौ थांना थानो थुलुंगा होबाय।
   दिनै नों आंखौ गोदानै जिव दैदेननो फोरोंबाय।''
   —बे बाथ्राखौ सोर सोरनि सिगाङाव बुंदोंमोन?
- (ग) सोमदोना सोरखौ माबोरै बुथारदोंमोन लिर।
- (घ) बेलम्रिनि बिफानि मुङा मा? बिथो सोरजों बुथारजादोंमोन?
- गाहायाव होनाय सोंलुफोरनि जायखि-जाया मोनथामनि फिन हो : 5×3=15
  - (क) बां सानराइनि दाजाबदाफोरखौ बिदिन्थिर्जो फोरमाय।
  - (ख) आधोन माखौ बुङो? मोनफ्रोम आधोननि बुंफुरलु लिरना बिदिन्थि हो।
  - (ग) अनजिमा फोरमायनाय दाजाबदाफोरखौ बिदिन्थिर्जो फोरमाय।
  - (घ) सोमदोनना मानि थाखाय माबादियै पुलिसजों हमजादोमोन?
  - (ङ) फावथिनानि हेफाजाबै बेलम्निनि आखु बिजिर।
- 'राजा ईराग्दाव' फावथिनानि जायखि-जाया सानैनि आखु बिजिर। 10

एबा

'राजा ईराग्दाव' फावथिनानि जाथाइखौ बिजिर।

5. 'सोमदोन' फावथिनायाव बेरखांनाय बादियै सोमदोननि हारि आरो हादोर सिबिनायनि सोमोन्दै लिर। 10

एबा

A16**/740**

(Continued)

10

A16—8000**/740**

3 (Sem-2) BOD MIL

3 (Sem-2) NEP MIL

0

2016

NEPALI

(Modern Indian Language)

Full Marks : 60 Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1.	उत्तर दिनुहोस् :	1×7=7
	(क) 'निस्तेज तस्वीर' के हो?	
	(ख) च्यान्टे के हो?	• •
	(ग) 'मुटुको व्यथा' नाटकमा बूढी को हो?	
	(घ) बालकृष्ण [्] समले लेखेको पाठ्य नाटक कुन हो?	
	(ङ) इन्द्रशेखरकी आमाको नाम के हो?	
	(च) रघुवीर राईका कुनै एक छोरीको नाम लेख्नुहोस्।	• .
	(छ) ललितर्सिंह को हो?	
2.	छोटो उत्तर दिनुहोस् : जनगण करका के नगर के विकास	2×4=8
	(क) बालकृष्ण समका कुनै नाट्यकृतिको नाम लेख्नुहोस्।	
	(ख) 'मुटुको व्यथा' नाटकका दुइ मुख्य पात्रको न लेख्नुहोस्।	ाम
A16/	644. (Turn	Over)

- (ग) इन्द्रशेखरका जीवनमा आई लागेका कुनै दुइ युवतीको नाम लेख्नुहोस्।
- (घ) शिराजका बाबु-आमा-को नाम लेख्नुहोस्।
- 3. कुनै तीन प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : 5×3=15
  - (क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :

''तिमी जस्ती निर्मला नारीको अतुल प्रेमको योग्य हुन सक्तिन। मेरा अतीतको पछितो गर्नु मेरो सबैभन्दा प्रथम कर्त्तव्य हो।''

अथवा

युवकले विरक्तिपूर्ण नेत्रले मोटो मानिसलाई हेऱ्यो।

- (ख) श्यामा अथवा गौरी-को छोटो परिचय दिनुहोस्।
- (ग) यसैले त म इस्लामधर्मी भए पनि तपाईंको आश्रयमा बाँच्न सकेको छु।
   —माथिको वाक्य कसले, कोसँग र किन भनेको हो, चर्चा गर्नुहोस्।
- (घ) छायाको परिचय दिनुहोस्।
- (ङ) माधवसिंहको परिचय दिनुहोस्।
- (क) 'मुटुको व्यथा' नाटकमा देखिएको त्रिकोणात्मक प्रेमलाई
   स्पष्ट पार्नुहोस्।
  - अथवा केशवर्सिहको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।

(ख) डा॰ नील र शिराज-को परिचय दिनुहोस्। 10

अथवा

"म ठूलो भएपछि छायालाई बिहे गर्छु बुझिस्।" —माथिको पंक्तिको तात्पर्य व्याख्या गर्नुहोस्।

(ग) वीणाको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्। 10 अथवा

> ''हेर्नोस् ता यो पत्र चार नम्बर क्याबिनका साहेबले तपाईंलाई पठाएको हो।'' — यस वाक्यको तात्पर्य स्पष्ट पार्नुहोस्।

> > $\star \star \star$

A16/644

(Continued)

A16-1800/644

3 (Sem-2) NEP MIL

5

. . . • $= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2}$

11.1975

مية به دره

The state of the s TTE DESCRIPTION OF A DESCRIPTION

3 (Sem-2) BEN MIL

2016

BENGALI

(Modern Indian Language)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

>। নিমনিখিত প্রশ্নগুলির সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

- (ক) 'স্মৃতি' গল্পে স্টেশনমাস্টারের দেশ কোথায় ছিল?
- (খ) নিমগাছের দিকে খানিকক্ষণ তাকিয়ে কে চলে গেল ?

(গ) বৈশাখী পূর্ণিমা উৎসবে মুখুজ্জেদের বাড়িতে কোন্ নাটক অভিনীত হয়েছিল ?

- (ঘ) ''ব্রজেশ্বর শিহরিল—মাথায় করাঘাত করিল। বলিল 'তিনিঁই কি গোঁইন্দা ?' '' 'গোঁইন্দা' কে ?
- (৬) উত্তরবঙ্গের কোন্ রাজার ধন কৃষ্ণগোবিন্দ পেয়েছিলেন ?
- ভবানীঠাকুরের কাছে প্রফুল্ল কত বছর অধ্যয়ন করেছিল ? (চ)
- (ছ) ব্রজেশ্বরের বজরা আক্রমণ করে তাঁকে দেবীরানির কাছে কে নিয়ে গিয়েছিলেন ?

dwindly country a

Magazar (A16/636

- **Market Market** (2)
- ২। নিয়লিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও:
  - (ক) ''অসভাটা তাহাকে দেখিলেই তাড়া করিত।'' 'অসভাটা' কে? সে কাকে তাড়া করত?

২×8=৮

(Continued

- (খ) ''কি হচ্ছে এখানে মিঞাসাহেব।'' এখানে 'মিঞাসাহেব' বলে কাকে সম্বোধন করা হয়েছে ? তিনি কী করছিলেন ?
- (গ) ''স্ত্রী বলিয়া স্বীকার না কর, দাসী বলিয়া মনে রাখিও।'' কে, কাকে একথা বলেছেন ?
- (য) ''ভবানীঠাকুর অঙ্গীকার মত দুইজন স্ত্রীলোক পাঠাইয়া দিলেন।'' এই দুজন স্ত্রীলোক কে কে ?
- ৩। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও (যে কোনো তিনটি): 4×0=>4
  - (ক) 'বুধনী' গল্প অবলম্বনে হাজারীবাগের পার্বত্য প্রদেশে ্লপ্রচলিত বিবাহ প্রথাটির বিষয়ে লেখো।
  - 'তাজমহল' গল্প অবলম্বনে ফকির শা-জাহানের অকৃত্রিম (খ) প্রেমিক হৃদয়ের যে কোনো একটি চিত্র অঙ্কন করো।
  - 'স্মৃতি' গল্পে স্টেশনমাস্টারের 'চায়ের সদাত্রত' ব্যাপারটি (গ) ্ৰ কী, লেখো।
  - (ঘ) 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসে রঙ্গরাজের ভূমিকা সংক্ষেপে ব্যক্ত করো।
  - (৬) ''প্রফুল্ল এ সর্বনাশের কথা কিছুই জানিতে পারে নাই।'' প্রসঙ্গ উল্লেখ করে প্রফল্লের সর্বনাশের বিষয়ে লেখো।

A16/636

- 8। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও: 20×0=00
  - (ক) 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের হরবল্লভ চরিত্রটি বিশ্লেষণ করো।

অথবা

- (খ) ''হরবল্লভের গৃহিণীর উপস্থিতিতে একটি সম্পন্ন বাঙালী পরিবারের অন্তঃপুর একান্ত জীবন্ত হয়ে উঠেছে।'' 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের গৃহিণী চরিত্র বিশ্লেষণ করে উক্তিটির সারবত্তা প্রমাণ করো।
- ''বনফুলের ছোটগল্পে মানবজীবনের বহুরূপী রাপটিই (গ) বিচিত্রভাবে ধরা দিয়েছে।'' তোমার পাঠ্য যে কোনো একটি গল্প অবলম্বনে উক্তিটি বিশ্লেষণ করো।

অথবা

- (ঘ) 'জাগ্রত দেবতা' গল্পে বনফুল কীভাবে অক্ষভক্তি ও কুসংস্কারাচ্ছন গ্রাম-সমাজকে ফুটিয়ে তুলেছেন তা আলোচনা করো।
- (ঙ) উপন্যাসের নাম 'দেবী চৌধুরাণী' হলেও এ-কাহিনির নায়িকা প্রফুল্ল দেবী চৌধুরাণীতে রূপান্তরিত হয়েছিল কার্যকারণের ভিত্তিতে, ঘটনা ও অবস্থার পরিপ্রেক্ষিতে, অন্তর্নিহিত প্রবণতায় নয়। আলোচনা করো।

অথবা

(চ) বনফুলের জীবনচৈতন্যে প্রাকৃতিক প্রাণলীলার ছবি কীভাবে ধরা পড়েছে তা 'বুধনী' গল্প বিশ্লেষণ করে বুঝিয়ে দাও।

 $\star \star \star$

A16-2500/636

3 (Sem-2) BEN MIL

(3)

. 3 (Sem-2) ASM L

2016

ELECTIVE ASSAMESE

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ লিখা :

>×9=9

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালক 'ভাৰত-ইউৰোপীয়' নামেৰে নামকৰণ কৰা ভাষাতত্ত্ববিদগৰাকীব নাম কি?
- (খ) জার্মানীয় শাখাৰ কোনটো ভাষাই আন্তঃৰষ্ট্রীয় ভাষাৰ স্থান অধিকাৰ কৰিছে ?
- (গ) বৰৰুচিয়ে ৰচনা কৰা প্ৰাকৃত ব্যাকৰণখনৰ নাম কি?
- (ঘ) প্রাচীন কামৰূপৰ তামৰ ফলিৰ ভাষাক পণ্ডিতসকলে কি প্রাকৃত ভাষা নামেৰে অভিহিত কৰিছে?
- (ঙ) উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত প্ৰচলিত অষ্ট্ৰিক ভাষাগোষ্ঠীৰ এটা ভাষাৰ নাম লিখা।

A16**/639**

•

1.1

- (চ) গ্রীয়ার্ছনে কোন অঞ্চলব ভাষাক 'বাজবংশী' বুলি নামকবণ কৰিছিল ?
- (ছ) 'ৰসগোল্লা' শব্দটো অসমীয় ভাষালৈ কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে ?
- ২। চমুকৈ উত্তৰ লিখা: ২×৪≕৮
  - (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ প্ৰধান ভাগ কেইটা আৰু কি কি ?
  - (খ) প্ৰাকৃত ভাষাৰ ক্ৰমবিকাশৰ স্তৰ কেইটা আৰু কি কি?
  - (গ) দেবানন্দ ভঁবালীয়ে অসমীয়া প্রাকৃতক কেঁইটা ভাগত ভাগ কৰিছে আৰু সেইকেইটা কি কি ?
  - (ঘ) 'দেশী ভাষা' সম্পর্কে চমুকৈ লিখা।
- ৩। যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : ৫×৩=১৫
  - (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ নামকৰণৰ তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
  - (খ) সংস্কৃতৰ ঋ-ধ্বনিৰ পালি ভাষাত কেনেদৰে পৰিৱৰ্তন ঘটিছে, উদাহৰণসহ লিখা।
  - (গ) মাগধীয় ভাষাৰ ভিতৰত কি কি ভাষাক সামৰি লোৱা হয়? অসমীয়া ভাষাৰ লগত অন্যান্য কি কি মাগধীয় ভাষাৰ সম্পৰ্ক আছে, বুজাই লিখা।

- (ম) কামৰূপী উপভাষাত অপিনিহিতিৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে উদাহবণসহ আলোচনা কবা।
- (ঙ) অসমত প্রচলিত যি কোনো এটা নৃগোষ্ঠীয় উপভাষাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- ৪। (ক) ভাৰত-'ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ জ্মস্থান সম্পৰ্বে ভাষাবিজ্ঞানীসকলৰ অভিমত দাঙি ধৰি এই ভাষা-পৰিয়ালটোৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বিচাৰ কৰা।

অথবা

- (খ) প্রাচীন ভাৰতীয় আর্য ভাষাৰ পৰা পালি-প্রাকৃত-অপভ্রংশন বিকাশ কেনেদরে হৈছিল ? নিদর্শনসহ আলোচনা করা।
- ৫। (ক) অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি আৰু ক্ৰমবিকাশ সম্পৰ্কে এটি প্ৰবন্ধ যুগুত কৰা। ১০

অথবা

- (খ) অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব আৰু ৰূপতত্ত্বত তিব্বত-বৰ্মী ভাষাব কেনেধৰণৰ প্ৰভাৱ পৰিছে, ফঁহিয়াই লিখা।
- ৬। (ক) মান্য অসমীয়া আৰু কামৰূপী উপভাষাৰ এটি তুলনামূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা। ১০

অথবা

(খ) অসমীয়া ভাষাৰ শব্দমালাৰ সমৃদ্ধিত থলুৱা ভাষাসমূহৰ বৰঙণি সম্পৰ্কে বিৱৰি লিখা।

$\star \star \star$

A16—15***/639**

3 (Sem-2) ASM L

20

A16**/639**

(Continued)

~~ / •••

3 (Sem-2) BEN L

2016

ELECTIVE BENGALI

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

4

۰.

```
>×9=9
```

(ক) ''লহু লহু হাসনি গদ গদ ভাষণি কত মন্দাকিনী নয়নে ঝরে॥''

'লহু লহু' শব্দের অর্থ কী?

(খ) ''তঁহি পুন মোতি-হার তোড়ি ফেকল কহত হার টুটি গেল।

সবজন এক এক চুনি ____

শ্যাম-দরশ ধনি লেল॥''

(শূন্যস্থান পূর্ণ করো)

(গ) ''যাঁহা পহুঁ অরুণ-চরণে চলি যাত। তাঁহা তাঁহা ধরণী হইয়ে মঝু গাত॥''

পদটির রচয়িতা কে ?

A16/637

s.

;

§ ∰th t⊈ ++ ++ +2 ° (**2**)

 (ঘ) ''তোহারি মুরলী যব শ্রবণে প্রবেশল ছোড়লুঁ গৃহ-সুখ আশ।
 পছক দুখ তৃণছঁ করি না গণলুঁ কহতহি গোবিন্দ দাস॥''
 পদটি 'বৈষ্ণব পদাবলী'র কোন্ পর্যায়ের অন্তর্গত ?

- (ঙ) ''দেবে জানে ভেদ নাহি কৃষ্ণ হলধরে।''
- হলধর কে ? (চ) ''গোষ্ঠী করি তাহাঞি পড়ান দ্বিজরাজ। সেই স্থানে গৌরাঙ্গের বিদ্যার সমাজ॥''
  - গৌরাঙ্গ কার চণ্ডীমণ্ডপে নিজ বিদ্যালয় স্থাপন করেছিলেন ?
- (ছ) "নিত্যানন্দ চলিলেন তীর্থ করিবারে।"
   নিত্যানন্দ কত বছর তীর্থ পর্যটন করেছিলেন ?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

- (ক) ''পাগলিনী বিষ্ণুপ্রিয়া ভিজা বস্ত্র-চুলে। ত্বরা করি বাড়ী আসি শাশুড়ীরে বলে॥'' বিষ্ণুপ্রিয়া কে ? তাঁর শাশুড়ীর নাম কী ?
- (খ) বৃন্দাবন থেকে মথুরা গমনকালে শ্রীকৃষ্ণের সঙ্গী হয়েছিলেন এমন দুজন কৃঞ্চ-সহচরের নাম লেখো।
- (গ) চৈতন্যদেবের যে কোনো দুটি বাল্যনাম উল্লেখ করো।
- (ঘ) চাটিগ্রামে জন্মগ্রহণকারী দুজন চৈতন্য পরিকরের নাম লেখো।

A16/637

(3)

৩। যে কোনো তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

(ক) সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো :

''সুখের লাগিয়া এ ঘর বাঁধিনু আনলে পুড়িয়া গেল। অমিয়া-সাগরে সিনান করিতে সকলি গরল ভেল।''

- (খ) ''হরি গেও মধুপুর হাম কুলবালা।
   বিপথে পড়ল থৈছে মালতী-মালা॥''
   'মাথুর' পর্যায়ে রাধার বিরহার্তির একটি বর্ণনা দাও।
- (গ) "অদ্বৈতের কারণে চৈতন্য অবতার।"
   চৈতন্যদেবের আবির্ভাবের ক্ষেত্রে অদ্বৈত আচার্যের ভূমিকা আলোচনা করো।
- (য) ''মিশ্র বলে আজি আমি দেখিনু স্বপন। নিমাঞি করিয়াছে যেন শিখার মুগুন॥'' জগন্নাথ মিশ্রের স্বপ্রবৃত্তান্ত বর্ণনা করো।

(ঙ) সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো :

''কোটি ভক্ষদ্রব্য যদি থাকে নিজ ঘরে। কৃঞ্চ-আজ্ঞা বিনা তাহা খাইতে না পারে॥''

A16**/637**

२×8=

(Continued

3 (Sem-2) HIN L

(4)

৪। প্রতিটি গুচ্ছ থেকে অন্তত একটি করে নিয়ে মোট তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও : ১০×৩=৩০

ক—ওচ্ছ

- (ক) গৌরাঙ্গ বিষয়ক প্রতিটি পদই কি 'গৌরচন্দ্রিকা' বিভাগের অন্তর্ভুক্ত হতে পারে ? যুক্তিসহ তোমার মতামত ব্যক্ত করো।
- (খ) 'প্রেমবৈচিন্ত্রা' বলতে কী বোঝ ? এই পর্যায়ের পদ রচনায় চণ্ডীদাসের কৃতিত্ব আলোচনা করো।
- (গ) তোমার অধীত 'পূর্বরাগ' পর্যায়ের পদ অবলম্বনে এগুলোর কাব্য-সৌন্দর্য বিশ্লেষণ করো।

খ—গুচ্ছ

- (ঘ) " শ্রীচৈতন্যভাগবত' গ্রন্থের আদিখণ্ডের প্রথম অধ্যায়ে গ্রন্থ পরিকল্পনার মৃল রূপরেখা বর্ণিত হয়েছে।" মন্তব্যটির যথাযোগ্যতা বিচার করো।
- (৬) বৃন্দাবন দাসকে কেন 'চৈতন্যলীলার ব্যাস' বলা হয় তা আলোচনা করে বুঝিয়ে দাও।
- (চ) বৃদ্দাবন দাস রচিত 'শ্রীচৈতন্যভাগবত' গ্রন্থে মানবিক সত্য কাহিনির পাশাপাশি অলৌকিক ভক্তিরসের ধারাও প্রবহমান। আলোচনা করো।

$\star\star\star$

A16—1800**/637**

3 (Sem-2) BEN L

2016

HINDI

(Elective)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

 'काव्य-लक्षण' संबंधी संस्कृत तथा हिन्दी के प्रमुख मतों का विवेचन कीजिए।
 10

अथवा

'काव्य-हेतु' की अवधारणा को स्पष्ट करते हुए उसके प्रकारों की चर्चा कीजिए।

 आचार्य मम्मट द्वारा प्रस्तुत काव्य-प्रयोजनों पर सम्यक् प्रकाश डालिए।
 10

अथवा

काव्य के विविध भेदों का परिचय दीजिए।

 'रस' शब्द का तात्पर्य स्पष्ट करते हुए रस के महत्त्व पर आलोकपात कीजिए।
 10

अथवा

'रस निष्पत्ति' विषयक विभिन्न आचार्यों के मतों की समीक्षा कीजिए।

A16**/641**

(3)

- (2)
- 4. निम्नलिखित छन्दों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2×2=4 दोहा ; उपेन्द्रवज्रा
- 5. निम्नलिखित अलंकारों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2×2=4 उत्प्रेक्षा ; अनुप्रास
- 6. निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 5×3=15
  - (क) 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्'—प्रस्तुत काव्य-लक्षण की समीक्षा करते हुए अपना अभिमत व्यक्त कीजिए।
  - (ख) 'लक्षणा' तथा 'व्यंजना' शब्दशक्ति को परिभाषित करते हुए दोनों के बीच के अंतरों को सोदाहरण प्रस्तुत कीजिए।
  - (ग) 'विभाव' का सम्यक् विवेचन कीजिए।
  - (घ) 'वात्सल्य' को रस कहना कहाँ तक उचित है? स्पष्ट कीजिए।
  - (ङ) 'यमक' और 'श्लेष' अलंकार में क्या अंतर है? सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।
- 1×7=7 7. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पूर्ण वाक्य में दीजिए :
  - (क) ''न कान्तमपि निर्भूषं विभाति वनितामुखम्''—-यह किसकी उक्ति है?
  - (ख) आचार्य जगनाथ के अनुसार एक काव्य-लक्षण का उल्लेख कीजिएं।
  - (ग) किसी एक शब्द शक्ति का उल्लेख कीजिए।

- (घ) शब्दशक्ति की एक परिभाषा दीजिए।
- (ङ) भरतमुनि के रस-सूत्र का उल्लेख कीजिए।
- (च) 'रूपक' का एक उदाहरण दीजिए और अलंकार को रेखांकित कीजिए।
- (छ) 'चौपाई' छंद का लक्षण लिखिए।

* * *

A16/641

(Continued)

A16-1500/641

3 (Sem-2) HIN L

3 (Sem-2) ECO

.

2016

ECONOMICS

(General)

(Introductory Macroeconomics)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer the following questions : তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×7=7

- Define National Income.
   ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- 2. What is effective demand? সক্রিয় চাহিদা কি?
- Mention one motive behind the demand for money.
   মুদ্রাব চাহিদা নির্ধাবণ কবা এটা উদ্দেশ্য (অভিপ্রায়) উল্লেখ কবা।
- 4. What will be the average propensity to save when average propensity to consume is one? গড় উপভোগ প্রৱণতা এক হ'লে গড় সঞ্চয় প্রৱণতা কি হ'ব?

the state of the

an the second second

State Parts Of A

A16**/649**

- 5. What will be the value of the multiplier when marginal propensity to consume is one? গুণকৰ মান কিমান হ'ব যেতিয়া প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতাৰ মান এক হয়?
- 6. What is liquidity trap? তাৰল্য ফান্দ মানে কি ?
- Define inflation.
   মুদ্রাস্ফীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Answer the following questions : 2×4=8 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- 8. How is Net National Income calculated? শুদ্ধ ৰাষ্ট্ৰীয় আয় কেনেকৈ গণনা কৰা হয় ?
- 9. Distinguish between autonomous investment and induced investment. স্বতঃনিৰূপিত বিনিয়োগ আৰু প্ৰণোদিত বিনিয়োগৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুগুৱা।
- 10. State the fundamental law of consumption as given by Keynes. কেইন্চে আগবঢ়োৱা উপভোগৰ মৌলিক বিধিটো ব্যক্ত কৰা।
- Mention two factors that affect the inducement to invest.
   বিনিয়োগ প্রণোদিত কৰা দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

A16/649

(Continued)

Answer any three of the following questions : 5×3=15 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- 12. Explain Say's law of markets. হে'ৰ বজাৰ বিধিটো বুজাই লিখা।

14. Inflation brings about a redistribution of income in favour of the richer sections of the society. Explain. মুদ্রাম্ফীতিয়ে সমাজৰ ধনী শ্রেণীৰ সপক্ষে আয় পুনর্বিতৰণ কৰে। বজাই লিখা।

- 15. Discuss the relation between marginal efficiency of capital and the rate of interest. মূলধনৰ প্ৰান্তিক দক্ষতা আৰু সুদৰ হাৰৰ মাজত সম্পৰ্কটো আলোচনা কৰা।
- 16. Explain the working of the investment multiplier. বিনিয়োগ গুণকৰ কাৰ্যপদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

Answer any three of the following questions :

10×3=30

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

 State and explain the factors which influence the propensity to consume.
 উপভোগ প্ৰৱণতাৰ ওপৰত প্ৰভাৰ পেলোৱা উপাদানসমূহ উল্লেখ কৰি বুজাই লিখা।

A16**/649**

3 (Sem-2) PSC

(4)

- 18. Explain Keynes' theory of employment. কেইন্চৰ নিয়োগৰ তত্ত্বটো বুজাই লিখা।
- 19. Explain 'Gross National Product', 'Net National Product' and 'National Income'. Discuss their relationship and uses. 5+5 'মুঠ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন', 'প্ৰকৃত ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন' আৰু 'ৰাষ্ট্ৰীয় আয়'ৰ ব্যাখ্যা দিয়া। 'ইহঁতৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আৰু ব্যৱহাৰ আলোচনা কৰা।
- 20. Discuss the classical theory of interest. সুদৰ সংস্থাপিত তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।
- 21. Discuss the demand-pull theory of inflation. চাহিদা প্রণোদিত মুদ্রাস্ফীতি তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।
- 22. What are the difficulties in the computation of National Income? Discuss.
   ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনা কৰোঁতে কি কি অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলগা হয় ? আলোচনা কৰা ।

***

2016

POLITICAL SCIENCE

(General)

(Political Theory—II)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following as directed (any seven) : 1×7=7
 তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো

ତମତ ।ମୟାସୋବବ ।ନ୍ୟେମ ଅନୁମାବ ଓଓବ ।ମୟା (।ସ୍ୁ ଫୋମେ। সাতটা) :

- (a) Who is the author of the book, Planter Raj to Swaraj?
  - Planter Raj to Swaraj নামৰ কিতাপখনৰ লিখক কোন ?

A16—18*/649

3 (Sem-2) ECO

A16/651

 (b) The author of the book, Law and Public
 Opinion in England is (A. V. Dicey / Walter Bagehot).

(Choose the correct answer)

Law and Public Opinion in England নামৰ কিতাপখনৰ লিখকজন হ'ল (এ. ভি. ডাইচি / ওৱাল্টাৰ বাগেহট)।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) The book, Anarchy, State and Utopia was written by Robert Nozick.

(Write True or False)

Anarchy, State and Utopia নামৰ গ্ৰন্থখন বৰাৰ্ট নজিকে লিখিছিল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(d) The political thinker who associated with the concept of 'separation of power' is (Montesquieu / Locke / Marx).

(Choose the correct answer)

'ক্ষমতাৰ পৃথকীকৰণ' তত্ত্বৰ লগত জড়িত ৰাজনৈতিক চিস্তাবিনজন হ'ল (মন্তেস্ফ্যু / লক / মাৰ্প্ৰ)।

(শুন্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(e) Referendum is a device of direct democracy.

(Write True or False)

গণভোট হ'ল প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ এটা কৌশল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (f) Who is the author of the book, Hind Swaraj ?
   'হিন্দ স্বৰাজ' কিতাপখনৰ লিখক কোন ?
- (g) The word Dialectic is derived from the _____ word Dilego.

(Fill in the blank)

Dialectic শব্দটো ____ শব্দ Dilego ৰ পৰা আহিছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(h) The book, War and Peace was written by _____.

(Fill in the blank)

War and Peace নামৰ গ্ৰছখনৰ লিখক _____। (খালী ঠাই পূবণ কৰা)

A16**/651**

(Turn Over)

A16**/651**

 (i) The thinker who associated with classical liberalism is (James Mill / John Stuart Mill).

> (Choose the correct answer) ধ্ৰুপদী গণতন্ত্ৰৰ লগত জড়িত চিন্তাবিদজন হ'ল (জেমচ মিল / জন ষ্টৱাৰ্ট মিল)।

> > (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- Write very short answers (any *four*) : 2×4=8
   অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :
  - (a) What do you mean by indirect democracy?

পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰ মানে কি বুজা ?

- (b) Write two conditions necessary for the success of democracy. গণতন্ত্ৰৰ সাফল্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দুটা চৰ্ত লিখা।
- (c) What do you mean by development? বিকাশ মানে কি বুজ্জা?
- (d) Write two basic elements of human development.

মানৱ উন্নয়নৰ মূল ধাবা দুটা লিখা।

- (e) Mention two means of non-violence.
   অহিংসাৰ দৃটা উপায় উল্লেখ কৰা।
- (f) Mention two theories of Marx. মাৰ্ক্সৰ দুটা তত্ত্ব উল্লেখ কৰা।
- 3. Write short answers (any three) :
   5×3=15

   চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটা) :
  - (a) What is meant by ideology?
     মতাদর্শ বুলিলে কি বুজা ?
  - (b) What do you understand by pluralism? বহুত্ববাদ বুলিলে কি বুজা?
  - (c) What do you mean by sustainable development? বহনক্ষম বিকাশ মানে কি বুজা?
  - (d) Write a note on features of liberalism. উদাৰতাবাদৰ বৈশিষ্ট্যৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
  - (e) What is Gandhi's views on Swaraj?
     স্বৰাজ সম্পৰ্কে গান্ধীৰ ধাৰণা কি ?
  - (f) What is elitist view on democracy? গণতন্ত্ৰ সম্পৰ্কে শ্ৰেষ্ঠতাবাদীসকলৰ দৃষ্টিভন্ধী কি?

A16/651

(Continued)

A16**/651**

- 4. Answer the following : তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Explain the various aspects of human development.

10×3=30

মানৱ উন্নয়নৰ বিভিন্ন দিশবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss Gandhian views on development.

গান্ধীৰ উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা।

(b) Discuss Marxism as an ideology. আন্দর্শ হিচাপে মার্ক্সবাদৰ আলোচনা করা।

Or / অথবা

Explain the relevance of moral values in politics.

ৰাজনীতিত নৈতিক মূল্যবোধৰ প্ৰাসঙ্গিকতা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What do you mean by liberal democracy? Write its principles.

উদাৰ গণতন্ত্ৰ মানে কি বুজা ? 'ইয়াৰ আদৰ্শাৰলী লিখা।

Or / অথবা

What do you mean by Satyagraha? Discuss the techniques of Satyagraha.

সত্যাগ্ৰহ মানে কি বুজা? সত্যাগ্ৰহৰ কৌশলবোৰ আলোচনা কৰা।

***

A16**/651**

A16---55***/651**

(Continued)

3 (Sem-2) PSC

3 (Sem-2) HIS

2016

HISTORY (General)

(Early Assam up to 1228)

Full Marks : 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer all questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following in one word or sentence : 1×7=7
 তলত দিয়াবোৰৰ *এটা* শব্দ বা বাক্যৰে উত্তৰ দিয়া :

 (a) Who was the founder of the Varman dynasty?
 বর্মণ বংশৰ প্রতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

(b) Write the name of the first Kamarupa king who performed the Horse Sacrifice. অশ্বমেধ যজ্ঞ পতা প্ৰথম কামৰূপৰ ৰজাজনৰ নাম লিখা।

A16**/652**

 $\cdot$ c

(3)

(2)

(c) Name the Buddhist Guru who was sent to Kashmir with Amrita Prabha, the daughter of Bala Varman.

> বল বৰ্মণৰ জীয়ৰী অমৃত প্ৰভাৰ লগত কাশ্মীবলৈ পঠোৱা বৌদ্ধ গুৰুজনৰ নাম লিখা।

- (d) Who issued the Puspabhadra Grant? পুম্পভদ্রা শাসনখন কোনে জাৰি কৰিছিল?
- (e) Where was the capital of Kamarupa during the reign of Dharmapala? ধর্মপালৰ ৰাজত্বকালত কামৰাপৰ ৰাজধানী ক'ত আছিল?
- (f) From where was the Kamauli Grant issued? ক'ৰ পৰা কমৌলি শাসনখন জাৰি কৰা হৈছিল ?
- (g) In which year did the first Muslim invasion of Assam take place? অসমত প্রথম মুছলমান আক্রমণ কোন চনত হৈছিল ?
- Answer/Write in brief on the following : 2×4=8
   তলত দিয়াসমূহৰ বিষয়ে উত্তৰ দিয়া/চমুকৈ লিখা :
  - (a) Mention the name of any two cities of ancient Kamarupa.
     প্রাচীন কামৰূপৰ যি কোনো দুখন চহৰব নাম উল্লেখ কৰা।

(b) What were the articles that were presented to Harshavardhana by Bhaskara Varman? ভাস্কৰ বৰ্মণে হৰ্ষবৰ্ধনলৈ পঠোৱা উপহাৰসমূহ কি কি আছিল ?

(c) Name any two inscriptions from which we get information about the Salastambha dynasty.

যি কোনো দুখন লিপিৰ নাম লিখা যিয়ে শালস্তম্ভ ৰাজবংশৰ বিষয়ে জানিবলৈ দিয়ে।

- (d) Position of women in ancient Assamese society
   পুৰণি অসমীয়া সমাজত মহিলাৰ স্থান
- 3. Write short notes on any three of the following : 5×3=15
   তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা :
  - (a) Varnashrama dharma বর্ণাশ্রমধর্ম
  - (b) Dubi copperplate as a source of ancient Assam history পুৰণি অসম বুৰঞ্জীৰ উৎস হিচাবে ডুবি তামৰফলি
  - (c) Brahmapala ব্ৰহ্মপাল
  - (d) Kanai Barasi Bowa Rock Inscription কানাই বৰশীবোৱা শিলালিপি
  - (e) Saivism in Assam অসমত শৈৱধৰ্ম

(Continued)

16/652

- Answer any three of the following questions : 10×3≔3
   তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Discuss the archaeological sources of ancient Assam.
    - পুৰণি অসমৰ প্ৰত্নতাত্ত্বিক উৎসসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
  - (b) Discuss the social condition of ancient Assam.
    - পুৰণি অসমৰ সামাজিক অৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।
  - (c) Give an account of the reign of Kumar Bhaskar Varman.

কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মণৰ ৰাজত্বকালৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

- (d) Assess the importance of the reign of Harjjar Varman in the history of Assam.
   অসম বুৰঞ্জীত হৰ্জৰ বৰ্মণৰ ৰাজত্বকালৰ গুৰুত্ব মূল্যায়ন কৰা।
- (e) Discuss Bengal-Kamarupa relations under the Palas.

পালসকলৰ ৰাজত্বকালত বঙ্গদেশ-কামৰাপৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Evaluate the importance of the Kamauli Grant in the history of Assam.

অসম বুৰঞ্জীত কমৌলি শাসনখনৰ গুৰুত্ব বিচাৰ কৰা।

* * *

2016

GEOGRAPHY

(General)

(Physical Geography)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following questions : নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×7=7

- (a) What is soil? মৃত্তিকা কি ?
- (b) What is ecosystem? পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ কি ?
- (c) Which one of the following is not an important element of weather? তলত দিয়া কোনটো উপাদান বতৰৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নহয়?
  - (i) Amount of cloudiness ডাৱৰৰ পৰিমাণ
  - *(ii)* Wind velocity বতাহৰ নতি

A16/661

(Turn Over)

A16-14*/652

3 (Sem-2) HI

(2)

- (iii) Fog and mist কুঁৱলী আৰু নিয়ৰ
- *(iv)* Solar radiation সৌৰ বিকিৰণ
- (d) Write the name of two trees found in tropical rain forests of Assam.

অসমৰ বৰ্ষা অৰণ্যত পোৱা দুবিধ গছৰ নাম লিখা।

 (e) Which one of the following gases is not important for all life-forms?
 নিম্নলিখিত কোনটো গেছ সকলো জীৱৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নহয় ?

- *(i)* Nitrogen নাইট্র'জেন
- *(ii)* Oxygen অস্ক্রিজেন
- *(iii)* Ozone অ'যন
- *(iv)* Carbon কার্বন

(f) What is the altitude range of the exosphere layer of the atmosphere? বায়ুমণ্ডলৰ এক্সস্ফিয়েৰ স্তৰটোৰ উচ্চতাৰ বিস্তৃতি কিমান ?

(Continued)

- (i) 30 km-60 km ৩০ কি: মি:–৬০ কি: মি:
- (ii) 400 km-1000 km ৪০০ কি: মি:-১০০০ কি: মি:

(iii) 1000 km² 2000 km² ১০০০ কি: মি:–২০০০ কি: মি; (iv) 600 km-1200 km .n[.] · 17. 19. ৬০০ কি: মি:–১২০০ কি: মি: (g) What is humus? হিউমাছ মানে কি ? 117 2. Answer the following questions : 2×4=8 নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : and the book with the set (a) Distinguish between alluvial soil and laterite soil. পলসুৱা মৃত্তিকা আৰু লেটেৰাইট মৃত্তিকাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। briw shart fi (b) Name the various pressure belts of the earth. পৃথিৱীৰ বিভিন্ন চাপ বলয়সমূহৰ নাম লিখা। 🦿 👘 🐰 and the second states in the states of the second Distinguish (c) between weather and climate. বতৰ আৰু জলুবায়ুৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। (d) Write the components of briefly ecosystem. পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। A16/**661** (Turn Over)

A16**/661**

(4)

3. Write short notes on any three of the following : 5×3=15
 নিয়লিখিত যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা:

- (a) Soil erosion ভূমি অৱক্ষয়
- (b) Functions of ecosystem পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ কাৰ্যাৱলী
- (c) Mountain biome পার্বত্য বায়'ম
- (d) Factors affecting soil formation মৃত্তিকা গঠনৰ কাৰকসমূহ
- (e) Heat zones তাপমণ্ডল
- (f) Trade wind
- ্ বাণিজ্য বতাহ
- 4. Describe the nature and scope of soil geography. 5+5=10 মৃত্তিকা ভূগোলৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বর্ণনা কৰা।

Or/অথবা

Explain briefly the mechanism and characteristics of monsoon with reference to India. 5+5=10 ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মৌচুমী বতাহৰ ক্ৰিয়াপ্ৰণালী আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। Explain briefly the idealized global pattern of wind systems with appropriate diagram. 8+2=10 উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত গোলকীয় বায়ুপ্ৰবাহতন্ত্ৰৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Or/অথবা

Give a general classification of different soils found in the world with emphasis on their characteristics and distribution. 10 বিতৰণ আৰু গুণাগুণৰ ভিত্তিত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন মৃত্তিকাৰ শ্ৰেণীবিভাজন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

6. What is pressure? Explain briefly the pressure belts of the world.
 4+6=10 চাপ মানে কি? পৃথিৱীৰ বিভিন্ন চাপ বলয়সমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

Or/অথবা

Give an elaborate illustration of the present pattern of distribution of plants and animals in the world. 10 পৃথিৱীৰ উদ্ভিদ আৰু জীৱজন্তুৰ বৰ্তমানৰ বিতৰণ সহৃন্ধে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

***

A16-5000/661

(Continued)

3 (Sem-2) GGY

A16/661

3 (Sem-2) EDN

2016

EDUCATION

(General)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following questions : তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×7=7

- (a) What[•]is psychology? মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ?
- (b) "Learning is the modification of behaviour through experience and training." Who made the statement? ''অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ যোগেদি হোৱা আচৰণ সংশোধন কাৰ্যই হ'ল শিক্ষণ।'' উক্তিটো কাৰ ?
- (c) Write one definition of interest. আগ্রহৰ এটা সংজ্ঞা লিখা।
- (d) Write one primary emotion of children. শিশুৰ এটা প্ৰাথমিক আৱেগ লিখা।
- (e) What is personality trait? ব্যক্তিমৰ সংলক্ষণ কি?

A16**/650**

- 2)
- (f) Write one main factor of memory. স্মৃতিৰ এটা প্ৰধান উপাদান লিখা।
- (g) Who is the pioneer of 'multifactor theory' of intelligence?
   বুদ্ধিৰ 'বহুকাৰক তত্ত্ব'ৰ আৱিষ্কাৰক কোন ?
- Give very short answers of the following questions : 2×4=8
   তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া:
  - (a) Write two characteristics of instinct. প্রবৃত্তিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
  - (b) Write two differences between habit memory and image memory. অভ্যাস স্মৃতি আৰু প্ৰতিৰূপ স্মৃতিব মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
  - (c) Write the educational significance of law of effect of learning.
     শিক্ষাৰ পৰিণাম নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লিখা।
  - (d) What is ambivert personality? উভয়মুখী ব্যক্তিত্ব মানে কি?
- 3. Answer any three of the following questions :

5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

 (a) Write about two methods of studying educational psychology.
 শিক্ষা মনোবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ দুটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে লিখা।

A16/650

- (b) Write the conditions of interest. আগ্রহৰ চর্তসমূহ লিখা।
- (c) Explain the relationship between learning and maturation.
   পৰিপকতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত সম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Write the basic characteristics of personality. ব্যক্তিম্বৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- (e) Write the differences between rote memory and logical memory. যান্ত্ৰিক স্মৃতি আৰু যুক্তিযুক্ত স্মৃতিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।
- 4. Write about the subject matter of educational psychology. How does the knowledge of educational psychology help a teacher to solve educational problems? 4+6=10 শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তু বুজাই লিখা। শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ জ্ঞানে শিক্ষাৰ সমস্যা সমাধান কৰাত এজন শিক্ষকক কিদৰে সহায় কৰে?

Or / অর্থবা

Explain the relationship between attention and interest. What measures will you take to make students attentive in classroom learning? 4+6=10 মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ মাজত সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা ৷ শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষণত ছাত্ৰক মনোযোগী কৰি তুলিবলৈ তুমি কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবা ?

(Continued) 16/650

(Turn Over)

\$ · · ·

3 (Sem-2) PHL

(4)

5. Describe the laws of learning. How can these laws be applied in classroom learning? 4+6=10 শিক্ষণৰ নীতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা। শিক্ষণৰ এই নীতিসমূহ শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষণত কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি?

Or / অথবা

Define emotion. Describe the basic characteristics of emotion. Can emotion be modified? 2+5+3=10 আৱেগৰ সংজ্ঞা দিয়া। আৱেগৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা। আৱেগ সংশোধন কৰিব পাৰিনে?

6. Explain the meaning and nature of intelligence. Write about Binet's contribution to the study of intelligence. 4+6=10 বুদ্ধিৰ অর্থ আরু স্থৰূপ ব্যাখ্যা কৰা। বুদ্ধিৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্রত বিনেৰ অৱদানৰ বিষয়ে লিখা।

Or / অথবা

Describe the traits theory of personality. Analyze the factors which influence the development of personality of an individual. 2+4+4=10

ব্যক্তিম্বৰ সংলক্ষণ তত্ত্ব বৰ্ণনা কৰা। ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

2016

PHILOSOPHY

(General)

(Logic—II)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following as directed :
 1×7=7

 তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

 (a) Indirect truth-table method is a part of propositional logic/predicate logic.
 (Choose the correct answer)

> পৰোক্ষ সত্য-তালিকা বচনাত্মক তৰ্কবিদ্যা / বিধেয়াত্মক তৰ্কবিদ্যাৰ অংশ ৷ (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A16-65*/650

3 (Sem-2) ED! 16/653

(b) Propositional logic deals with the internal structure of compound proposition.

(Write True or False) বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানে যৌগিক বচনৰ আভ্যন্তৰীণ গঠন বা আন্তঃগঠন বিশ্লেষণ কৰে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(c) Symbolize proposition "All S is P" using quantifier.

"All S is P"—এই বাক্যটো পৰিমাপক ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰতীকী ৰূপত প্ৰকাশ কৰা।

(d) There are two types of variables in quantification. What are they? পৰিমাপকত দুই ধৰণৰ চল বা পৰিৱৰ্ত পোৱা যায়। এই পৰিৱৰ্ত বা চলকেইটা কি কি?

(e) Fill in the blank :

খালী ঠাই পুৰ কৰা :

 $(p \cdot q) \supset r \equiv$

(f) Symbolize the following singular propositions :

তলত দিয়া একক বচনসমূহক প্ৰতীকীকৰণ কৰা :

- (i) Russell is a mathematician. ৰাচেল এজন গণিতজ্ঞ।
- (ii) Shakuntala is beautiful. শকুন্তলা ধুনীয়া।
- (g) What is the essence of induction proper?
   প্ৰকৃত আগমনৰ মৃল সত্তা কি ?
- Write short notes on the following : 2×4=8
   তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা :
  - (a) Predicate logic বিধেয়াত্মক তর্কবিজ্ঞান
  - (b) Propositional function প্রস্থাপনীয় কার্য
  - (c) Plurality of causes
  - > নানাকাৰণবাদ
  - (d) Fallacies of observation নিৰীক্ষণৰ দোষ

A16/653

(Continued) 16/653

- (4)
- Answer any three of the following : 5×3=15
   তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Distinguish between singular and general propositions with examples. উদাহৰণসহ একক বচন আৰু সাধাৰণ বচনৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
  - (b) Write a short note on malobservation. 5 আন্ত পৰ্যবেক্ষণৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা।
  - (c) Symbolize the following sentences by using quantifier : 1×5=5 তলৰ বাক্যসমূহ পৰিমাপকৰ সহায়ত প্ৰতীকাত্মক ৰাপত প্ৰকাশ কৰা .
    - (i) Somethings are solid or liquid. কিছুমান বস্তু জুলীয়া বা গোটা।
    - (य) All lemons are sour. সকলো নেমু টেঙা।
    - (iii) Either everything is sweet , or everything is bitter. সকলো বস্তু হয় মিঠা বা সকলো বস্তু হয় তিতা।

- *(iv)* Only teachers are honest. কেৱল শিক্ষকসকল সাধু।
- (v) All things are temporary.সকলো বস্তু অস্থায়ী।
- (d) Distinguish between individual and property. ব্যক্তি আৰু গুণৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (e) Examine the validity or invalidity of the following statements by using shorter truth-table method : 2¹/₂×2=5 চমু সত্য-তালিকাৰ সহায়ত তলৰ উক্তিসমূহৰ বৈধতা বা অবৈধতা নির্ণয় কৰা :
  - (i) $(p \cdot q) \supset (\sim p \cdot \sim q)$ (ii) $(p \cdot \sim q) \supset (\sim p \lor \sim q)$
- 4. What are the rules of inference and rules of replacement for constructing formal proof of validity? 5+5=10 আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণ কৰিবৰ কাৰণে অনুমানৰ সূত্ৰ আৰু স্থলাভিষিক্তকৰণৰ সূত্ৰকেইটা লিখা।

A16/653

(Continued) A16/653

5

(Turn Over)

 $\mathbf{u}_{\mathbf{u}}$

5

Construct formal proof of validity : 5+5=10 তলত দিয়া অনুমান দুটাৰ বৈধতাৰ প্ৰণালীবদ্ধ প্ৰমাণ দাঙি ধৰা :

- (a) 1. $(H \supset L) \cdot (K \supset J)$
  - 2. $(I \supset H) \cdot (H \supset G)$
  - 3. $M \vee I / :: L \vee H$
- (b) 1. $(R \supset Q) \cdot (P \supset O)$
  - 2. $R \lor (P \cdot N) / \therefore Q \lor O$

 Explain shorter truth-table method with a suitable example. 5+5=10
 উপযুক্ত উদাহৰণসহ চমু সত্য-তালিকা পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or/অথবা

What is scientific induction? What are the characteristics of scientific induction? 5+5=10 বৈজ্ঞানিক আগমন কাক বোলে? বৈজ্ঞানিক আগমনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

6. Distinguish between observation and experiment.
 নিৰীক্ষণ আৰু পৰীক্ষণৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

***

What is quantification? Discuss *A*, *E*, *I* and *O* propositions by using quantifiers. 2+8=10 পৰিমাপক বুলিলে কি বুজা? পৰিমাপকৰ সহায়ত *A*, *E*, *I* আৰু *O* বচনক প্ৰতীকাত্মক ৰূপত প্ৰকাশ কৰি বুজাঁই লিখা।

A16**/653**

(Continued) A16-18*/653

3 (Sem-2) PHL

(2) 3 (Sem-2) SOC

2016

10 103 **(**5) terrorros ziber i den sog SOCIOLOGY

(General)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese 133 3

- **1.** Answer the following as directed : 1×7=7 তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ দিয়া:
  - (a) What is endogamy? parage if endogram অন্তঃবিবাহ কি?

The Declary of the decision of

(b) Kinship is an universal institution/ association.

(Choose the correct answer)

স্বজন এক বিশ্বজনীন অনুষ্ঠান/সংস্থা। 👘 👘 👘 (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(c) Ratio between man and woman is one major cause of polygyny.

(Write True or False) পুৰুষ আৰু মহিলাৰ অনুপাতেই হ'ল বহুপত্নী বিবাহৰ এক অন্যতম কাৰণ। (সঁচা নে মিছা লিখা)

A16/742

 $\mathcal{X}_{1} = \mathcal{X}_{2} = \mathcal{X}_{1} = \mathcal{X}_{2}$

(Turn Over)

· · '

- d IOS nd individual and (d) Society are complementary concept. (Write True or False) সমাজ আৰু ব্যক্তি হ'ল পৰিপূৰক ধাৰণা। (সঁচা নে মিছা লিখা) কেন্দ্র ক্রেডার কেন্দ্র (e) "The history of all hitherto existing society is the history of class struggle." This was said by Marx/Lenin. (Choose the correct answer) ''বিশ্বৰ সকলো সমাজৰ ইতিহাস হ'ল শ্ৰেণীসংগ্ৰামৰ হিতিহাস।" কথাষাৰ কৈছিল মাৰ্গ্ন/লেনিন। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা) ~~<u>₹</u>, <u>⊺</u> The book, The Decline of the West was written by Spengler/Spencer. (Choose the correct answer) The Decline of the West গ্রন্থখন স্পিংগলাৰ/স্পেন্সাৰ ৰচনা কৰিছিল। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা) Hauten mann (g) "Culture is the handiwork of man and the medium through which he achieves his ends." said This was bv Malinowski/Pareto. (Choose the correct answer) মাধ্যমত মানহে লক্ষ্যত উপনীত হয়।'' কথাষাৰ কৈছিল
  - মেলিন'ওস্কি/ পেৰেট'। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- **2.** Answer the following questions :2×4=8তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What do you mean by social metabolism?
     সমাজদেহৰ ৰাসায়নিক পৰিৱৰ্তন কি ?
  - (b) "Religion is the opium of the masses." Explain.

''ধৰ্ম জনসাধাৰণৰ বাবে নিচা-সদৃশ।'' ব্যাখ্যা কৰা।

(c) From which two words the term 'Sociology' has been derived?

কোন দুটা শব্দৰ পৰা 'Sociology' শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে ?

(d) "We may fill the glass with wine, water or sugar without changing its form but we cannot conceive of a social institution whose form would not change when its members change." What did Sorokin want to mean through this statement?

''মদিৰা, পানী অথবা চেনিৰ প্ৰকৃতিৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নোহোৱাকৈ আমি এটা গিলাচ পূৰ্ণ কৰিব পাৰোঁ কিন্তু সদস্যসমূহৰ পৰিৱৰ্তন সত্ত্বেও এটা সামাজিক অনুষ্ঠান অপৰিৱৰ্তিত ৰূপত পাব নোৱাৰোঁ।'' এই উক্তিৰ জৰিয়তে চৰ'কিনে কি বুজাব খুজিছে ?

A16/742

(Continued)

A16/742

((4))

3. Write short notes on any *three* of the following : 5×3=15

তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা :

- (a) Multiculturalism বহুসংস্কৃতিবাদ
- (b) Cultural lag সাংস্কৃতিক পশ্চাৎৱৰ্তিতা
- (c) Secularism ধর্মনিৰপেক্ষতা
- (d) Descent and inheritance বংশ আৰু উত্তৰাধিকাৰ
- **4.** Answer any *three* of the following questions : 10×3=30

তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is culture? Is there any relation between culture and society? Discuss.
   সংস্কৃতি কি? সংস্কৃতি আৰু সমাজৰ মাজত কিবা সম্পৰ্ক আছেনে? আলোচনা কৰা।
- (b) Define family. Do you think that family contributes to the values of society? পৰিয়ালৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰিয়ালে সমাজৰ মূল্যবোধলৈ বৰঙণি আগবঢ়ায় বুলি তুমি ভাবানে ?

- (c) Define religion and examine the role it plays in organizing social life. ধর্মৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক জীৱনক সংগঠিত কৰাৰ ক্ষেত্রত ই কেনে ভূমিকা গ্রহণ কৰে?
- (d) What do you mean by marriage? What is the significance of marriage? Discuss about different forms of marriage.
   বিবাহ বুলিলে কি বুজা? বিবাহৰ তাৎপৰ্য কি? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিবাহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (e) What is social change? What does the cyclical theory say about social change? সমাজ পৰিৱৰ্তন কি? চক্ৰাকাৰ বা আৱৰ্তমান মতবাদে সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে কি কয় ?
- (f) What is kinship? Is there any relation between kinship and descent? Describe the basic rules of descent.

স্বজন কি ? স্বজন আৰু বংশৰ মাজত কিবা সম্পৰ্ক আছেনে ? বংশৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

* * *

(Continued)

16-300/742

3 (Sem-2) SOC

[5]

H. Barton, M. Karaka, and K. Karaka, M. Karaka, and K. Karaka, and the statement of the statemen

en operation of the second of

off each wolf legands. But is Sognado Difensi team to an di Tass saites of each is to an an an an an

nchaim All and the second states of th

7 7 2

3 (Sem-2) HSC

2016

HOME SCIENCE (General)

(Extension Education)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions as directed : 1×7=7
   নির্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :...
  - (a) Home Science education is a combination of _____ and ____. (Fill in the blanks) গৃহবিজ্ঞান শিক্ষা হৈছে ____ আৰু ____ৰ সমন্বয়। (খালী ঠাই পূৰোৱা)
  - (b) Name two elements of communication process.

যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰ দুটা উপাদানৰ নাম লিখা।

A16**/663**

- (c) Two teaching methods used in Home Science education are _____ and ____. (Fill in the blanks) গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাত ব্যৱহৃত হোৱা দুটা শিক্ষাদান পদ্ধতি হৈছে ____ আৰু ____। (খালী ঠাই প্ৰোৱা)
- (d) Name the first college in India where Home Science curriculum was started.
   ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন কলেজত পোনপ্ৰথমে গৃহবিজ্ঞান পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?
- (e) Name two popular professions related to Home Science.

গৃহবিজ্ঞানৰ লগত জড়িত দুটা জনপ্ৰিয় বৃত্তিৰ নাম লিখা।

(f) _____ cards are used to explain a subject matter with the help of diagram.

(Fill in the blank) কোনো বিষয়বস্তু ছবিৰ সহায়েৰে বুজাবলৈ _____ কাৰ্ড ব্যৰহাৰ কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰোৱা)

(g) Name two visual aids used in Home Science Extension Education.

গৃহবিজ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষাদানত ব্যৱহৃত হোৱা দুবিধ দৃশ্য সঁজুলিৰ নাম লিখা।

- Answer briefly on any four of the following :
   2×4=8
   তলত দিয়া যি কোনো চারিটাৰ উত্তৰ চমুকৈ লিখা :
  - (a) Write two advantages of farmer's call.
     কৃষকৰ আহ্বানৰ দুটা সুবিধা লিখা।
  - (b) Write about two components of Home Science. গৃহবিজ্ঞানৰ দুটা উপাদানৰ বিষয়ে লিখা।
  - (c) What is Extension Education?সম্প্রসাৰণ শিক্ষা কি ?
  - (d) Write two characteristics of teaching aid. শিক্ষণ সঁজুলিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
  - (e) What are the new avenues of Home Science?
     গৃহবিজ্ঞানৰ নতুন দিশসমূহ কি কি?
- 3. Write short notes on (any three) :
   5×3=15

   চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :
  - (a) Group communication in Home Science
     Extension Education
     গৃহবিজ্ঞান সম্প্রসাৰণ শিক্ষাত দলীয় যোগাযোগ
  - (b) Use of puppetry as a teaching aid শিক্ষাদানৰ সঁজুলিৰূপে পুতলা নাচৰ ব্যৱহাৰ

A16/663

. . .

(Continued)

A16**/663**

(Turn Over)

· · · K

- (c) Philosophy of Home Science গৃহবিজ্ঞানৰ দৰ্শন
- (d) Contribution of Home Science education to national development

ৰষ্ট্ৰীয় বিকাশত গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাৰ অৱদান

- (e) Characteristics of Home Science Extension Education
  - গৃহবিজ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
- 4. Define Home Science. Explain about the different components of Home Science. 2+8=10 গৃহবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা লিখা। গৃহবিজ্ঞানৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ কি কি, বর্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write a brief history of Home Science education with special reference to Assam. 10 অসমক বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰি গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাৰ এটি চমু ইতিহাস লিখা।

5. What do you mean by teaching aids? What are the principles must be considered while selecting teaching aids? Explain briefly about the importance of flash cards as teaching aid in extension programme. 1+6+3=10 শিক্ষণ সঁজুলি কি? শিক্ষণ সঁজুলি নির্বাচন কৰোঁতে বিবেচনা কৰিবলগীয়া নীতিসমূহ কি কি? সম্প্রসাৰণ কার্যসূচীত শিক্ষাদানৰ সঁজুলি হিচাবে ফ্লেচকার্ডৰ গুৰুত্ব চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

(5)

Or / অথবা

Write about the qualities of an Extension Worker. 10 সম্প্রসাৰণ কর্মীৰ গাত থাকিবলগীয়া গুণাৱলী লিখা।

6. Define communication. Write about the functions of communication. Explain about the problems of communication. 1+4+5=10 যোগাযোগৰ সংজ্ঞা লিখা। যোগাযোগৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা। যোগাযোগৰ সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What are the approaches used in Home Science Extension Education? Explain any two of those approaches. 3+3½+3½=10 গৃহবিজ্ঞান সম্প্রসাৰণ শিক্ষাত ব্যৱহাৰ কৰা পন্থাসমূহ কি কি? এইবোৰৰ যি কোনো দুটা ব্যাখ্যা কৰা।

***

A16**/663**

(Continued) 16-800/663

3 (Sem-2) HSC

3 (Sem-2) PSY

2016

PSYCHOLOGY

(General)

(Basic Psychological Process)

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- State whether the following statements are True or False : 1×7=7
   তলত উল্লেখ কৰা উক্তিবোৰ সত্য নে অসত্য লিখা :
  - (a) Learning is a kind of behavioural modification.

শিক্ষণ হৈছে এক প্ৰকাৰ আচৰণৰ সংশোধন।

(b) The very first person to conduct, experiments on classical conditioning was Thorndike.

পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদৰ ওপৰত কৰা অভীক্ষা পৰিচালনা কৰা প্ৰথমজন ব্যক্তি হৈছে থৰ্নডাইক।

(c) The concept of primary and secondary memory were coined by Wilhelm James. প্রাথমিক আরু গৌণ স্মৃতিৰ ধাৰণা উইলহেম জেমচে উলিয়াইছিল।

16/660

(Turn;Over)

1.

(3)

(2)

(d) The technique used in the short-term memory is known as free recall.

চুটিকালীন স্মৃতিত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতিটো মুক্ত স্মৰণ বুলি জনা যায়।

(e) The term 'personality' comes from Greek word.

'ব্যক্তিত্ব' শব্দটো গ্ৰীক শব্দৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে।

(f) The ultimate state in motivational cycle is goal.

অভিপ্ৰায় চক্ৰৰ শেহতীয়া উক্তি হৈছে লক্ষ্য।

(g) Introvert-extrovert dimension of personality is an example of personality trait.

ব্যক্তিত্বৰ অন্তমুখী-বহিমুখী বিস্তাৰ হৈছে ব্যক্তিত্ব লক্ষণৰ এক উদাহৰণ।

- 2. Answer the following questions in 2 to 3 lines : 2×4=8 দুই-তিনি শাৰীত তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) What is classical conditioning? পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদ কি ?
  - (b) How is short-term memory stored in long-term memory?

চুটিকালীন স্মৃতি কেনেকৈ দীঘলীয়া স্মৃতিত সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি?

- *(c)* What is need? প্রয়োজন কি ?
- (d) Who is called an introvert? অন্তমুখী কাক বোলা হয় ?
- Write notes on any three of the following : 5×3=15
   তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ টোকা লিখা :
  - (a) Insight learning
     অন্তর্দৃষ্টি শিক্ষণ
  - (b) Short-term memory চুটিকালীন স্মৃতি
  - (c) Causes of forgetting বিস্মৃতিৰ কাৰণবোৰ
  - (d) Extrinsic motivation
     বাহ্যিক অভিপ্রায়
  - (e) TAT কাহিনী সংবোধন অভীক্ষা
  - (f) Primary need প্রাথমিক প্রয়োজন

A16**/660**

(Continued)

(Turn Over)

. :

A16**/660**

 Answer any three of the following questions : 10×3=30
 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What does the word 'operant' signify?

Discuss operant conditioning with an experiment.

'ক্রিয়াত্মক' শব্দটোৱে কি বুজায় ? ক্রিয়াত্মক অনুবন্ধন তত্ত্বটো অভীক্ষাসহ আলোচনা কৰা ।

(b) Discuss about the trial and error method of learning in detail.

শিক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতিটো বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

(c) What are immediate memory and permanent memory? Discuss the nature and characteristics of memory.

তাৎক্ষণিক স্মৃতি আৰু স্থায়ী স্মৃতি কি ? স্মৃতিৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is the difference between need and motivation? Write the characteristics of motivation and give a diagrammatic view of motivational cycle.

প্ৰযোজন আৰু অভিপ্ৰায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য কি? অভিপ্ৰায়ৰ বৈশিষ্টসমূহ লিখা আৰু অভিপ্ৰায় চক্ৰৰ ছবিসহ দৃষ্টিভংগী দাঙি ধৰা।

(Continued)

(e) What do you mean by personality? How are personality theories classified?

ব্যক্তিত্ব বুলিলে কি বুজা? ব্যক্তিত্বৰ তত্ত্ব কেনেকৈ বিভাজন কৰা হয় ?

(f) Differentiate between biogenic and sociogenic motives.

জীৱজনিত আৰু সমাজজনিত অভিপ্ৰায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুউৱা।

***

A16-500**/660**

3 (Sem-2) PSY

3 (Sem-2) HSC

2016

HOME SCIENCE (General)

(Extension Education)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

*

- Answer the following questions as directed : 1×7=7
   নির্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :...
  - (a) Home Science education is a combination of _____ and _____.
     (Fill in the blanks)
     গৃহবিজ্ঞান শিক্ষা হৈছে _____ আৰু ____ ৰ সমন্বয়।

(খালী ঠাই পূৰোৱা)

(b) Name two elements of communication process.

যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰ দুটা উপাদানৰ নাম লিখা।

A16/663

1

***

state to a

(c) Two teaching methods used in Home Science education are _____ and ____. (Fill in the blanks)

 গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাত ব্যৱহৃত হোৱা দুটা শিক্ষাদান পদ্ধতি

 হৈছে ____ আৰু ____।

(খালী ঠাই পূৰোৱা)

(d) Name the first college in India where Home Science curriculum was started. ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন কলেজত পোনপ্ৰথমে গৃহবিজ্ঞান পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হৈছিল?

(e) Name two popular professions related to Home Science.

গৃহবিজ্ঞানৰ লগত জড়িত দুটা জ্বনপ্ৰিয় বৃত্তিৰ নাম লিখা।

(f) _____ cards are used to explain a subject matter with the help of diagram.

(Fill in the blank)

কোনো বিষয়বস্তু ছবিৰ সহায়েৰে বুজাবলৈ ____ কাৰ্ড ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰোৱা)

(g) Name two visual aids used in Home Science Extension Education.

গৃহবিজ্ঞান সম্প্রসাৰণ শিক্ষাদানত ব্যৱহৃত হোৱা দুবিধ দৃশ্য সঁজ্বলিৰ নাম লিখা।

- 2. Answer briefly on any four of the following :
   2×4=8
   তলত দিয়া যি কোনো চারিটাৰ উত্তৰ চমুকৈ লিখা :
  - (a) Write two advantages of farmer's call.
     কৃষকৰ আহ্বানৰ দুটা সুবিধা লিখা।
  - (b) Write about two components of Home Science. গৃহবিজ্ঞানৰ দুটা উপাদানৰ বিষয়ে লিখা।
  - (c) What is Extension Education?সম্প্রসাৰণ শিক্ষা কি ?
  - (d) Write two characteristics of teaching aid.
     শিক্ষণ সঁজুলিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
  - (e) What are the new avenues of Home Science?
     গৃহবিজ্ঞানৰ নতুন দিশসমূহ কি কি?
- Write short notes on (any three) : 5×3=15
   চমু টোকা লিখা (থি কোনো তিনিটা) :
  - (a) Group communication in Home Science
     Extension Education
     গৃহবিজ্ঞান সম্প্রসাৰণ শিক্ষাত দলীয় যোগাযোগ
  - (b) Use of puppetry as a teaching aid শিক্ষাদানৰ সঁজুলিৰূপে পুতলা নাচৰ ব্যৱহাৰ

A16/663

(Continued)

A16**/663**

(4)

- (c) Philosophy of Home Science গৃহবিজ্ঞানৰ দৰ্শন
- (d) Contribution of Home Science education to national development
   ৰাষ্ট্ৰীয় বিকাশত গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাৰ অৱদান
- (e) Characteristics of Home Science Extension Education
  - গৃহবিজ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
- 4. Define Home Science. Explain about the different components of Home Science. 2+8=10 গৃহবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা লিখা। গৃহবিজ্ঞানৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ কি কি, বর্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write a brief history of Home Science education with special reference to Assam. 10 অসমক বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰি গৃহবিজ্ঞান শিক্ষাৰ এটি চমু ইতিহাস লিখা।

5. What do you mean by teaching aids? What are the principles must be considered while selecting teaching aids? Explain briefly about the importance of flash cards as teaching aid in extension programme. 1+6+3=10 শিক্ষণ সঁজুলি কি? শিক্ষণ সঁজুলি নির্বাচন কর্বোঁতে বিবেচনা কৰিবলগীয়া নীতিসমূহ কি কি? সম্প্রসাৰণ কার্যসূচীত শিক্ষাদানৰ সঁজুলি হিচাবে ফ্লেচকার্ডৰ গুৰুত্ব চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Write about the qualities of an Extension Worker. 10 সম্প্রসাৰণ কর্মীৰ গাত থাকিবলগীয়া গুণাৱলী লিখা।

6. Define communication. Write about the functions of communication. Explain about the problems of communication. 1+4+5=10 যোগাযোগৰ সংজ্ঞা লিখা। যোগাযোগৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা। যোগাযোগৰ সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What are the approaches used in Home Science Extension Education? Explain any two of those approaches. 3+3½+3½=10 গৃহবিজ্ঞান সম্প্রসাৰণ শিক্ষাত ব্যৱহাৰ কৰা পন্থাসমূহ কি কি? এইবোৰৰ যি কোনো দুটা ব্যাখ্যা কৰা।

***

A16/663

(Continued) 16-800/663

3 (Sem-2) HSC

3 (Sem-2) ASM L

2016

ELECTIVE ASSAMESE

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তব লিখা :

>×9=9

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালক 'ভাৰত-ইউৰোপীয়' নামেৰে নামন্দৰণ কৰা ভাষাতত্ত্ববিদগৰাকীৰ নাম কি?
- (খ) জার্মানীয় শাখাৰ কোনটো ভাষাই আন্তঃৰাষ্ট্রীয় ভাষাৰ স্থান অধিকাৰ কবিছে?
- (গ) বৰৰুচিয়ে ৰচনা কৰা প্ৰাকৃত ব্যাকৰণখনৰ নাম কি?
- (ঘ) প্ৰাচীন কামৰূপৰ তামৰ ফলিৰ ভাষাক পণ্ডিতসকলে কি প্ৰাকৃত ভাষা নামেৰে অভিহিত কৰিছে?
- (৬) উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত প্ৰচলিত অষ্ট্ৰিক ভাষাগোষ্ঠীৰ এটা ভাষাৰ নাম লিখা।

A16/639

ł.

(2)

- (চ) গ্রীয়ার্ছনে কোন অঞ্চলৰ ভাষাক 'বাজবংশী' বুলি নামকবণ কৰিছিল ?
- (ছ) 'ৰসগোল্লা' শব্দটো অসমীয় ভাষালৈ কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে ?
- ২। চমুকৈ উত্তৰ লিখা:

14

২×8=৮

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ প্ৰধান ভাগ কেইটা আৰু কি কি ?
- (খ) প্ৰাকৃত ভাষাৰ ক্ৰমবিকাশৰ স্তৰ কেইটা আৰু কি কি ?
- (গ) দেবানন্দ ভঁৰালীয়ে অসমীয়া প্ৰাকৃতক কেইটা ভাগত ভাগ কৰিছে আৰু সেইকেইটা কি কি ?
- (ঘ) 'দেশী ভাষা' সম্পর্কে চমুকৈ লিখা।
- ৩। যি কোনো **তিনিটা প্ৰশ্ন**ৰ উত্তৰ লিখা : ৫×৩=১৫
  - (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ নামকৰণৰ তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
  - (খ) সংস্ফৃতৰ ঋ-ধ্বনিৰ পালি ভাষাত কেনেদৰে পৰিৱৰ্তন ঘটিছে, উদাহৰণসহ লিখা।
  - (গ) মাগধীয় ভাষাৰ ভিতৰত কি কি ভাষাক সামৰি লোৱা হয়? অসমীয়া ভাষাৰ লগত অন্যান্য কি কি মাগধীয় ভাষাৰ সম্পৰ্ক আছে, বুজাই লিখা।

- (ম) কামকাপী উপভাষাত অপিনিহিতিৰ প্রয়োগ সম্পর্কে উদাহবণসহ আলোচনা কবা।
- (৬) অসমত প্রচলিত যি কোনো এটা নৃগোষ্ঠীয় উপভাষাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- ৪ । (ক) ভাৰত-'ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ জ্মস্থান সম্পর্কে ভাষাবিজ্ঞানীসকলৰ অভিমত দাঙি ধৰি এই ভাষা-পৰিয়ালটোৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বিচাৰ কৰা ।

অথবা

- (খ) প্রাচীন ভাৰতীয় আর্য ভাষাৰ পৰা পালি-প্রাকৃত-অপভ্রংশৰ বিকাশ কেনেদৰে হৈছিল ? নিদর্শনসহ আলোচনা করা।
- ৫। (ক) অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি আৰু ক্ৰমবিকাশ সম্পৰ্কে এটি প্ৰবন্ধ যুগুত কৰা। ১০

অথবা

- (খ) অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব আৰু ৰূপতত্ত্বত তিব্বত-বৰ্মী ভাষাব কেনেধৰণৰ প্ৰভাৱ পৰিছে, ফঁইিয়াই লিখা।
- ৬। (ক) মান্য অসমীয়া আৰু কামন্ধপী উপভাষাৰ এটি তুলনামূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা। ১০

অথবা

(খ) অসমীয়া ভাষাৰ শব্দমালাৰ সমৃদ্ধিত থলুৱা ভাষাসমূহৰ বৰঙণি সম্পৰ্কে বিৱৰি লিখা।

$\star \star \star$

A16/639

(Continued) A16-15*/639

3 (Sem-2) ASM L

20

3 (Sem-2) BEN L

2016

ELECTIVE BENGALI

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

>। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

>×9=9

(ক) ''লহু লহু হাসনি গদ গদ ভাষণি কত মন্দাকিনী নয়নে ঝরে॥''

'লহু লহু' শব্দের অর্থ কী?

(খ) ''তঁহি পুন মোতি-হার তোড়ি ফেকল কহত হার টুটি গেল। সবজন এক এক চুনি ____

শ্যাম-দরশ ধনি লেল॥"

(শূন্যন্থান পূর্ণ করো)

(গ) ''যাঁহা পহুঁ অরুণ-চরণে চলি যাত। তাঁহা তাঁহা ধরণী হইয়ে মঝু গাত॥''

পদটির রচয়িতা কে ?

A16/637

:

4 N. 1. N. 199 (2010) (2)

(ঘ) ''তোহারি মুরলী যব শ্রবণে প্রবেশল ছোড়লুঁ গৃহ-সুখ আশ। পছক দুখ তৃণহঁ করি না গণলুঁ কহতহি গোবিন্দ দাস॥''

পদটি 'বৈষ্ণব পদাবলী'র কোন্ পর্যায়ের অন্তর্গত ?

- (৩) ''দেবে জ্ঞানে ভেদ নাহি কৃষ্ণ হলধরে।'' হলধর কে?
- (চ) ''গোষ্ঠী করি তাহাঞি পড়ান দ্বিজরাজ। সেই স্থানে গৌরাঙ্গের বিদ্যার সমাজ॥'' গৌরাঙ্গ কার চণ্ডীমণ্ডপে নিজ বিদ্যালয় স্থাপন করেছিলেন ?
- (ছ) ''নিত্যানন্দ চলিলেন তীর্থ করিবারে।''
   নিত্যানন্দ কত বছর তীর্থ পর্যটন করেছিলেন ?
- ২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও:

- ২×8=৮
- (ক) "পাগলিনী বিষ্ণুপ্রিয়া ভিজা বস্ত্র-চুলে। ত্বরা করি বাড়ী আসি শাশুড়ীরে বলে॥" বিষ্ণুপ্রিয়া কে? তাঁর শাশুড়ীর নাম কী?
- (খ) বৃন্দাবন থেকে মথুরা গমনকালে শ্রীকৃষ্ণের সঙ্গী হয়েছিলেন এমন দুজন কৃষ্ণ-সহচরের নাম লেখো।
- (গ) চৈতন্যদেবের যে কোনো দুটি বাল্যনাম উল্লেখ করো।
- (য) চাটিগ্রামে জন্মগ্রহণকারী দুজন চৈতন্য পরিকরের নাম লেখো।

- ৩। যে কোনো তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও : ৫২৩=১৫
  - (ক) সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো :
    - ''সুখের লাগিয়া এ ঘর বাঁধিনু আনলে পুড়িয়া গেল। অমিয়া-সাগরে সিনান করিতে সকলি গরল ভেল।''
  - (খ) ''হরি গেও মধুপুর হাম কুলবালা।
     বিপথে পড়ল যৈছে মালতী-মালা॥''
     'মাথুর' পর্যায়ে রাধার বিরহার্তির একটি বর্ণনা দাও।
  - (গ) ''অদ্বৈতের কারণে চৈতন্য অবতার ।''
     চৈতন্যদেবের আবির্ভাবের ক্ষেত্রে অদ্বৈত আচার্যের ভূমিকা আলোচনা করো ।
  - (ঘ) ''মিশ্র বলে আজি আমি দেখিনু স্বপন। নিমাঞি করিয়াছে যেন শিখার মুগুন॥'' জগন্নাথ মিশ্রের স্বপ্রবৃত্তান্ত বর্ণনা করো।
  - (ঙ) সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো :
    - ''কোটি ভক্ষদ্রব্য যদি থাকে নিজ ঘরে । কৃষ্ণ-আজ্ঞা বিনা তাহা খাইতে না পারে॥''

A16**/637**

(Continued)

A16**/637**

3 (Sem-2) HIN L

4)

8। প্রতিটি গুচ্ছ থেকে অন্তত একটি করে নিয়ে মোট তিনটি প্রশের উত্তর দাও : >0×0=00

শ্ৰচ

- (ক) গৌরাঙ্গ বিষয়ক প্রতিটি পদই কি 'গৌরচন্দ্রিকা' বিভাগের অন্তর্ভুক্ত হতে পারে ? যুক্তিসহ তোমার মতামত ব্যক্ত করো।
- (খ) 'প্রেমবৈচিন্তা' বলতে কী বোঝ ? এই পর্যায়ের পদ রচনায় চণ্ডীদাসের কৃতিত্ব আলোচনা করো।
- (গ) তোমার অধীত 'পূর্বরাগ' পর্যায়ের পদ অবলম্বনে এগুলোর কাব্য-সৌন্দর্য বিশ্লেষণ করো।

খ—-গুচ্ছ

- (য) '' 'শ্রীচৈতন্যভাগবত' গ্রন্থের আদিখণ্ডের প্রথম অধ্যায়ে গ্রন্থ পরিকল্পনার মূল রূপরেখা বর্ণিত হয়েছে।'' মন্তব্যটির যথাযোগ্যতা বিচার করো।
- (৬) বৃন্দাবন দাসকে কেন 'চৈতন্যলীলার ব্যাস' বলা হয় তা আলোচনা করে বুঝিয়ে দাও।
- (চ) বন্দাবন দাস রচিত 'শ্রীচৈতন্যভাগবত' গ্রন্থে মানবিক সতা কাহিনির পাশাপাশি অলৌকিক ভক্তিরসের ধারাও প্রবহমান। আলোচনা করো।

***

A16-1800/637

3 (Sem-2) BEN L

A16/641

(Turn Over)

2016

HINDI

(Elective)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. 'काव्य-लक्षण' संबंधी संस्कृत तथा हिन्दी के प्रमुख मतों का 10 विवेचन कीजिए।

अथवा

'काव्य-हेतु' की अवधारणा को स्पष्ट करते हुए उसके प्रकारों की चर्चा कीजिए।

2. आचार्य मम्मट द्वारा प्रस्तुत काव्य-प्रयोजनों पर सम्यक् प्रकाश 10 डालिए।

अथवा

काव्य के विविध भेदों का परिचय दीजिए।

3. 'रस' शब्द का तात्पर्य स्पष्ट करते हुए रस के महत्त्व पर 10 आलोकपात कीजिए।

अथवा

'रस निष्पत्ति' विषयक विभिन्न आचार्यों के मर्तो की समीक्षा कीजिए।

- निम्नलिखित छन्दों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2×2=4
   दोहा ; उपेन्द्रवज्रा
- निम्नलिखित अलंकारों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2×2=4
   उत्प्रेक्षा ; अनुप्रास
- 6. निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 5×3=15
  - (क) 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्'—प्रस्तुत काव्य-लक्षण की समीक्षा करते हुए अपना अभिमत व्यक्त कीजिए।
  - (ख) 'लक्षणा' तथा 'व्यंजना' शब्दशक्ति को परिभाषित करते हुए दोनों के बीच के अंतरों को सोदाहरण प्रस्तुत कीजिए।
  - (ग) 'विभाव' का सम्यक् विवेचन कीजिए।
  - (घ) 'वात्सल्य' को रस कहना कहाँ तक उचित है? स्पष्ट कीजिए।
  - (ङ) 'यमक' और 'श्लेष' अलंकार में क्या अंतर है? सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।
- 7. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पूर्ण वाक्य में दीजिए : 1×7=7
  - (क) ''न कान्तमपि निर्भूषं विभाति वनितामुखम्''—यह किसकी उक्ति है?
  - (ख) आचार्य जगन्नाथ के अनुसार एक काव्य-लक्षण का उल्लेख कीजिए।
  - (ग) किसी एक शब्द शक्ति का उल्लेख कीजिए।

(3)

- (घ) शब्दशक्ति की एक परिभाषा दीजिए।
- (ङ) भरतमुनि के रस-सूत्र का उल्लेख कीजिए।
- (च) 'रूपक' का एक उदाहरण दीजिए और अलंकार को रेखांकित कीजिए।
- (छ) 'चौपाई' छंद का लक्षण लिखिए।

***

A16/641

(Continued)

Ŀ.

A16—1500/641

3 (Sem-2) HIN L

3 (Sem-2) HIN MIL

2016

HINDI

(Modern Indian Language)

(Hindi Katha Sahitya)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए : 1×7=7
  - (क) 'निर्मला' उपन्यास के रचयिता मुंशी प्रेमचंद का जन्म वाराणसी के किस गाँव में हुआ था?

(ख) चंदर का पूरा नाम क्या था?

- (ग) ''चंदर इतना बदमाश है, उसे कोई नहीं भगाता। हम-तुम तो कोई बदमाशी भी नहीं करतीं।'' यह कथन किसका है? -
- (घ) कहानीकार बंगमहिला का असली नाम क्या है?
- 'कजाकी' कहानी किस पत्रिका में प्रकाशित हुई थी? (ङ)
- (च) गाँव के लोग सिरचन को क्या समझते थे?
- (छ) कथाकार यशपाल का निधन कब हुआ था?

A16/640

2. निम्नलिखित प्रश्नों के अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए : 2×4=8

- (क) "औरतों को रूप की निन्दा जितनी अप्रिय लगती है, उससे कहीं अधिक अप्रिय पुरुषों को अपने पेट की निन्दा लगती है।" उपन्यासकार ने यह टिप्पणी किस प्रसंग में की है?
- (ख) ''पर दोनों में नाते से मित्रता का ख्याल अधिक है।'' पंक्ति का आशय स्पष्ट कीजिए।
- (ग) कजाकी को क्यों नौकरी से हाथ धोना पड़ा था?
- (घ) मानू किसलिए फूट-फूटकर रो रही थी?
- निम्नलिखित की सप्रसंग व्याख्या कीजिए : 5×3=15
  - (क) हाय उनका सरल स्नेहशील हृदय यह आघात कैसे सह सकेगा? आह! मैं कितने भ्रम में था।

अथवा

कौन दाह करेगा, यह प्रश्न उठा। लोग इसी चिन्ता में थे कि सहसा एक बूढ़ा पथिक एक बकुचा लटकाये आकर खड़ा हो गया।

(ख) दूसरे घर में जाकर कुत्ता चूहा हो जाता है। झबरा कुत्ता उसे आते देखकर भागा। मुन्नू को अब लौट आना चाहिए था, मगर वह कुत्ता उसके लिए यमराज का दूत था।

अथवा

यह दूसरी बात है कि अब गाँव में ऐसे कामों को बेकाम का काम समझते हैं लोग—बेकाम का काम, जिसकी मजदूरी में अनाज या पैसे देने की जरूरत नहीं। (ग) सागर कहलाते हैं तो बड़े-बड़े ताल होंगे—-और प्रत्येक के किनारे पर बना हुआ मंदिर कितना सुंदर दीखता होगा!

अथवा

इन लोगों की हँसी ऐसी ही होती है। हँसी में किसी के प्राण भी निकल जाएँ तो भी इन्हें दया न आवे।

 सिद्ध कीजिए कि 'निर्मला' उपन्यास 'जीवन की एक करुण कहानी' है।
 10

अथवा

तोताराम की चारित्रिक विशेषताओं को रेखांकित कीजिए।

'ताई' शीर्षक कहानी के प्रतिपाद्य को प्रस्तुत कीजिए।
 10

अथवा

कहानी के तत्त्वों की दृष्टि से 'जयदोल' कहानी की समीक्षा कीजिए।

 'आत्मा की आवाज' कहानी की कथावस्तु को अपने शब्दों में लिखिए।
 10

अथवा

रांगेय राघव अथवा जयशंकर प्रसाद की साहित्यिक देन पर सम्यक् प्रकाश डालिए।

* * *

(Continued)

A16-2000/640

3 (Sem-2) HIN MIL

3 (Sem-2) BOD MIL

2016

BODO

(Modern Indian Language)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer in Bodo

- गाहायाव होनाय सोंलुफोरखौ मोनसे सोदोब एबा सिरिसेर्जो फिन हो : 1×7=7
  - (क) राखोना सोर?
  - (ख) मारजित सिङा सोर?
  - (ग) 'राजा ईराग्दावा' मा बाहागोनि फावथिना?
  - (घ) 'राजा ईराग्दाव'नि फंबाइनि मुङा मा?
  - (ङ) मारजित सिनि बिनानावनि मुङा मा?
  - (च) 'सोमदोना' मा बाहागोनि फावथिना?
  - (छ) 'रबीना' बबे फावथिनानि आखु?
- गाहायनि सोंलुफोरखौ सुंदवै फिन :

- 2×4=8
- (क) ''दानिया बुंदो सैनाय। मा खौरां दङ' नोंहा महाराजाजों।''
   बे बाथ्राखौ सोर सोरनि सिगाङाव बुंदोंमोन?

A16**/740**

- (ख) ''आदा ! नों आंखौ थांना थानो थुलुंगा होबाय।
   दिनै नों आंखौ गोदानै जिव दैदेननो फोरोंबाय।''
   —बे बाथ्राखौ सोर सोरनि सिगाङाव बुंदोंमोन?
- (ग) सोमदोना सोरखौ माबोरै बुथारदोंमोन लिर।
- (घ) बेलम्रिनि बिफानि मुङा मा? बिथो सोरजों बुथारजादोंमोन?
- 3. गाहायाव होनाय सोंलुफोरनि जायखि-जाया मोनथामनि फिन हो :

5×3=15

- (क) बां सानराइनि दाजाबदाफोरखौ बिदिन्थिजों फोरमाय।
- (ख) आथोन माखौ बुङो? मोनफ्रोम आथोननि बुंफुरलु लिरना बिदिन्थि हो।
- (ग) अनजिमा फोरमायनाय दाजाबदाफोरखौ बिदिन्थिजों फोरमाय।
- (घ) सोमदोनना मानि थाखाय माबादियै पुलिसजों हमजादोंमोन?
- (ङ) फावथिनानि हेफाजाबै बेलस्निनि आखु बिजिर।
- **4. '**राजा ईराग्दाव' फावधिनानि जायखि-जाया सानैनि आखु बिजिर। 10

एबा

- 'राजा ईराग्दाव' फावथिनानि जाथाइखौ बिजिर। 10
- 5. 'सोमदोन' फावथिनायाव बेरखांनाय बादियै सोमदोननि हारि आरो हादोर सिबिनायनि सोमोन्दै लिर।

एबा

  बाथ्रा खोन्दोब आरो बाथ्रा फान्दाय बाहायनायनि सोमोन्दै बिदिन्थिर्जो फोरमायना लिर।
 10

एबा

गाहायाव होनायफोरनि जायखि-जाया मोनसेनि रनसाय लिर : 10

- (क) फरायसा आरो राजखान्थि
- (ख) बर'नि दानाय-लुनाय
- (ग) आसामनि सुबुं फोलेर
- (घ) बिजाब फरायनाय आरो बेनि गोनांथि

***

3 (Sem-2) BOD MIL

3. (Sem-2) NEP MIL

2016

ne per **NEPALI** de la companya de la company

(Modern Indian Language)

And the second second second . . Full Marks : 60 Time : 3 hours

a series and the participants

The figures in the margin indicate full marks for the questions

TYPE

.

1×7=7 . . .

- (क) 'निस्तेज तस्वीर' के हो? the second second (ख) च्यान्टें के हो?
- (ग) 'मुटुको व्यथा' नाटकमा बूढी को हो?
- (घ) बालकृष्ण समले लेखेको पाठ्य नाटक कुन हो?
- (ङ) इन्द्रशेखरकी आमाको नाम के हो?
- (च) रघुवीर राईका कुनै एक छोरीको नाम लेख्नुहोस्।
- (छ) ललितर्सिह को हो?
- - (क) बालकृष्ण समका कुनै नाट्यकृतिको नाम लेख्नुहोस्।
  - (ख) 'मुटुको व्यथा' नाटकका दुइ मुख्य पात्रको नाम लेख्नुहोस्।

A16/644

.

1. उत्तर दिनुहोस् :

11

(2)

- (ग) इन्द्रशेखरका जीवनमा आइ लागेका कुनै दुइ युवतीको नाम लेख्नुहोस्।
- (घ) शिराजका बाबु-आमा-को नाम लेख्नुहोस्।
- 3. कुनै तीन प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : 5×3=15
  - (क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :

N. .

''तिमी जस्ती निर्मला नारीको अतुल प्रेमको योग्य हुन सक्तिन। मेरा अतीतको पछितो गर्नु मेरो सबैभन्दा प्रथम कर्त्तव्य हो।''

अथवा

युवकले विरक्तिपूर्ण नेत्रले मोटो मानिसलाई हेऱ्यो।

- (ख) श्यामा अथवा गौरी-को छोटो परिचय दिनुहोस्।
- (ग) यसैले त म इस्लामधर्मी भए पनि तपाईंको आश्रयमा बाँच्न सकेको छु।
   —गाथिको वाक्य कसले, कोसँग र किन भनेको हो, चर्चा गर्नुहोस्।
- (घ) छायाको परिचय दिनुहोस्।
- (ङ) माधवर्सिहको परिचय दिनुहोस्।
- 4. (क) 'मुटुको व्यथा' नाटकमा देखिएको त्रिकोणात्मक प्रेमलाई स्पष्ट पार्नुहोस्। 10
  - अथवा केशवसिंहको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।

(ख) डा॰ नील र शिराज-को परिचय दिनुहोस्। 10

अथवा

''म ठूलो भएपछि छायालाई बिहे गर्छु बुझिस्।'' —माथिको पंक्तिको तात्पर्य व्याख्या गर्नुहोस्।

(ग) वीणाको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्। 10 अथवा

''हेर्नोस् ता यो पत्र चार नम्बर क्याबिनका साहेबले तपाईंलाई पठाएको हो।'' — यस वाक्यको तात्पर्य स्पष्ट पार्नुहोस्।

***

A16**/644**

(Continued)

3 (Sem-2) NEP MIL

(&)

Q.	
	1973 - 195
	and the second
04	$\sum_{i=1}^{n} \left\{ \hat{\mathbf{U}}_{i}^{i} \in \mathbb{N}^{n} : i \in [0, \infty] : i \in \mathbb{N}^{n} : i \in [0, \infty] \right\}$
	1774512
	ીપાટન આ ગયા પણ પણ પ્રથમ સ્વયત્વ પ્રથમ આવેલ્ટ ક્સાંગ્સ થયા પ્રક્રિય વિસ્તાર જાણક્રાઓ ગયા છે. ગસ્ટ્રાંગ્સ
	 A = ²ℓ

BENGALI (Modern Indian Language) Full Marks: 60 Time : 3 hours The figures in the margin indicate full marks for the questions ১। নিমনিখিত প্রশুগুলির সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও : >×9=9 (ক) 'স্মৃতি' গল্পে স্টেশনমাস্টারের দেশ কোথায় ছিল ? বিজ (খ) নিমগাছের দিকে খানিকক্ষণ তাকিয়ে কে চলে গেল? বৈশাখী পূর্লিমা উৎসবে মুখুজ্জেদের বাড়িতে কোন্ নাটক (গ) অভিনীত হয়েছিল ? (ঘ) ''ব্রজেশ্বর শিহরিল—মাথায় করাঘাত করিল। বলিল 'তিনিই কি গোইন্দা ?' '' 'গোইন্দা' কে ? উত্তরবঙ্গের কোন রাজার ধন কৃষ্ণগোবিন্দ পেয়েছিলেন? (ঙ) ভবানীঠাকুরের কাছে প্রফুল্ল কত বছর অধ্যয়ন করেছিল ? (চ) ব্রজেশ্বরের বজরা আক্রমণ করে তাঁকে দেবীরানির কাছে কে (ছ)

11日 住主が出たの法律が

440 A16/636

(Turn Over)

3 (Sem-2) BEN MIL

2016

নিয়ে গিয়েছিলেন ?

(2)

- ২। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও:
  - (ক) ''অসভ্যটা তাহাকে দেখিলেই তাড়া করিত।'' 'অসভ্যটা'
     কে ? সে কাকে তাড়া করত ?
  - (খ) ''কি হচ্ছে এখানে মিঞাসাহেব।'' এখানে 'মিঞাসাহেব' বলে কাকে সম্বোধন করা হয়েছে ? তিনি কী করছিলেন ?
  - (গ) ''স্ত্রী বলিয়া স্বীকার না কর, দাসী বলিয়া মনে রাখিও।''
     কে, কাকে একথা বলেছেন?
  - (ঘ) ''ভবানীঠাকুর অঙ্গীকার মত দুইজন স্ত্রীলোক পাঠাইয়া দিলেন।'' এই দুজন স্ত্রীলোক কে কে ?
- ৩। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও (যে কোনো তিনটি) : ৫×৩=১৫
  - (ক) 'বুধনী' গল্প অবলম্বনে হাজারীবাগের পার্বত্য প্রদেশে প্রচলিত বিবাহ প্রথাটির বিষয়ে লেখো।
  - (খ) 'তাজমহল' গল্প অবলম্বনে ফকির শা-জাহানের অকৃত্রিম প্রেমিক হৃদয়ের যে কোনো একটি চিত্র অঙ্কন করো।
  - (গ) 'স্মৃতি' গল্পে স্টেশনমাস্টারের 'চায়ের সদাব্রত' ব্যাপারটি কী, লেখো।
  - (ঘ) 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসে রঙ্গরাজের ভূমিকা সংক্ষেপে
     ব্যক্ত করো।
  - (৬) "প্রফুল্ল এ সর্বনাশের কথা কিছুই জানিতে পারে নাই।" প্রসঙ্গ উল্লেখ করে প্রফুল্লের সর্বনাশের বিষয়ে লেখো।

A16/636

(Continued)

२×8=४

(3)

- 8। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও : ১০×৩=৩০
  - (ক) 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের হরবল্লভ চরিত্রটি বিশ্লেষণ করো।

অথবা

- (খ) ''হরবল্পভের গৃহিণীর উপস্থিতিতে একটি সম্পন্ন বাঙালী পরিবারের অন্তঃপুর একান্ত জীবন্ত হয়ে উঠেছে।'' 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের গৃহিণী চরিত্র বিশ্লেষণ করে উক্তিটির সারবত্তা প্রমাণ করো।
- (গ) ''বনফুলের ছোটগল্পে মানবজীবনের বহুরূপী রূপটিই বিচিত্রভাবে ধরা দিয়েছে।'' তোমার পাঠ্য যে কোনো একটি গল্প অবলম্বনে উক্তিটি বিশ্লেষণ করো।

অথবা

- (ঘ) 'জাগ্রত দেবতা' গল্পে বনফুল কীভাবে অন্ধাভক্তি ও কুসংস্ফারাচ্ছন্ন গ্রাম-সমাজকে ফুটিয়ে তুলেছেন তা আলোচনা করো।
- (৬) উপন্যাসের নাম 'দেবী চৌধুরাণী' হলেও এ-কাহিনির নায়িকা প্রফুল্ল দেবী চৌধুরাণীতে রূপান্তরিত হয়েছিল কার্যকারণের ভিত্তিতে, ঘটনা ও অবস্থার পরিপ্রেক্ষিতে, অন্তর্নিহিত প্রবণতায় নয়। আলোচনা করো।

অথবা

(চ) বনফুলের জীননচৈতন্যে প্রাকৃতিক প্রাণলীলার ছবি কীভাবে ধরা পড়েছে তা 'বুধনী' গল্প বিশ্লেষণ করে বুঝিয়ে দাও।

***

A16-2500/636

3 (Sem-2) BEN MIL

3 (Sem-2) PSY

2016

PSYCHOLOGY

(General)

(Basic Psychological Process)

Full Marks: 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 State whether the following statements are True or False : 1×7=7 তলত উল্লেখ কৰা উক্তিবোৰ সত্য নে অসত্য লিখা :

(a) Learning is a kind of behavioural modification.

শিক্ষণ হৈছে এক প্ৰকাৰ আচৰণৰ সংশোধন।

(b) The very first person to conduct experiments on classical conditioning was Thorndike.

পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদৰ ওপৰত কৰা অভীক্ষা পৰিচালনা কৰা প্ৰথমজন ব্যক্তি হৈছে থৰ্নডাইক।

(c) The concept of primary and secondary memory were coined by Wilhelm James.
 প্রাথমিক আৰু গৌণ স্মৃতিৰ ধাৰণা উইলহেম জেমচে উলিয়াইছিল।

A16**/660**

(Turn Over)

1

(2)

 (d) The technique used in the short-term memory is known as free recall.
 চুটিকালীন স্মৃতিত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতিটো মুক্ত স্মৰণ বুলি

জনা যায়।

(e) The term 'personality' comes from Greek word.

'ব্যক্তিত্ব' শব্দটো গ্ৰীক শব্দৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে।

(f) The ultimate state in motivational cycle is goal.

অভিপ্ৰায় চক্ৰৰ শেহতীয়া উক্তি হৈছে লক্ষ্য।

(g) Introvert-extrovert dimension of personality is an example of personality trait.

ব্যক্তিত্বৰ অন্তমুম্বী-বহিমুন্বী বিস্তাৰ হৈছে ব্যক্তিত্ব লক্ষণৰ এক উদাহৰণ।

- 2. Answer the following questions in 2 to 3

   lines :
   2×4=8

   দৃই-তিনি শাৰীত তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) What is classical conditioning? পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদ কি ?
  - (b) How is short-term memory stored in long-term memory? চুটিকালীন স্মৃতি কেনেকৈ দ্বীঘলীয়া স্মৃতিত সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি ?

(c) What is need?

প্রয়োজন কি ?

- (d) Who is called an introvert? অন্তমুখী কাক বোলা হয় ?
- Write notes on any three of the following : 5×3=15
   তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ টোকা লিখা :
  - (a) Insight learning অন্তর্দৃষ্টি শিক্ষণ
  - (b) Short-term memory চুটিকালীন স্মৃতি
  - (c) Causes of forgetting বিস্মৃতিৰ কাৰণবোৰ
  - *(d)* Extrinsic motivation বাহ্যিক অভিপ্রায়
  - (e) TAT কাহিনী সংবোধন অভীক্ষা
  - (f) Primary need
     প্রাথমিক প্রয়োজন

A16/660

(Turn Over)

A16/660

(Continued)

(3)

4. Answer any *three* of the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What does the word 'operant' signify? Discuss operant conditioning with an experiment.

'ক্ৰিয়াত্মক' শব্দটোৱে কি বুজায় ? ক্ৰিয়াত্মক অনুবন্ধন তত্ত্বটো অভীক্ষাসহ আলোচনা কৰা ।

(b) Discuss about the trial and error method of learning in detail.

শিক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতিটো বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

(c) What are immediate memory and permanent memory? Discuss the nature and characteristics of memory.

তাৎক্ষণিক স্মৃতি আৰু স্থায়ী স্মৃতি কি? স্মৃতিৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is the difference between need and motivation? Write the characteristics of motivation and give a diagrammatic view of motivational cycle.

প্ৰয়োজন আৰু অভিপ্ৰায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য কি? অভিপ্ৰায়ৰ বৈশিষ্টসমূহ লিখা আৰু অভিপ্ৰায় চক্ৰৰ ছবিসহ দৃষ্টিভংগী দাঙি ধৰা।

(Continued)

A16-500/660

3 (Sem-2) PSY

(e) What do you mean by personality? How are personality theories classified?

ব্যক্তিত্ব বুলিলে কি বুজা ? ব্যক্তিত্বৰ তত্ত্ব কেনেকৈ বিভাজন কৰা হয় ?

(f) Differentiate between biogenic and sociogenic motives.

জীৱজনিত আৰু সমাজজনিত অভিপ্ৰায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুউৱা।

 $\star$ $\star$ $\star$

) (H

- bar oo yer en a we pertendayê Row. De paremalay erdanwe dasettindê
- লেনে ্ৰুটেন নিৰ্মান মেটাৰে এই জেলেইনে গৰাক্ষা আৰু ব্যাহিন নিৰ্মান মেটাৰে এই জেলেইনে গৰাক্ষা আৰু
- in Priferentiate Latween biogetic and sociogenic modivis.

াক্রমান আন আন জ্যান্ডীনে তুর্বাস্পালনে নগজ বারিন্য । নালান

オウオ

n ser in militaria.

A10-501/550

-07A

R